

ಪ್ರಕಾಶ

ಮೇ

1991

ತಿಳಿಸಗಯ ಕಾರಂಜ

- * ಪ್ರಕಾಶ್
- * ರಾ. ಶಿ.
- * ಚಂಚಲವೇಣು
- * ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ
- * ದುರ್ವಿನೀತ
- * ಶಿವು
- * ಅರತಿ
- * ಚಂಪಾ
- * ಬಿ. ಮಾಲಿನಿ ಮಲ್ಕೆ
- * ಶಾಂತಾ ರಘು



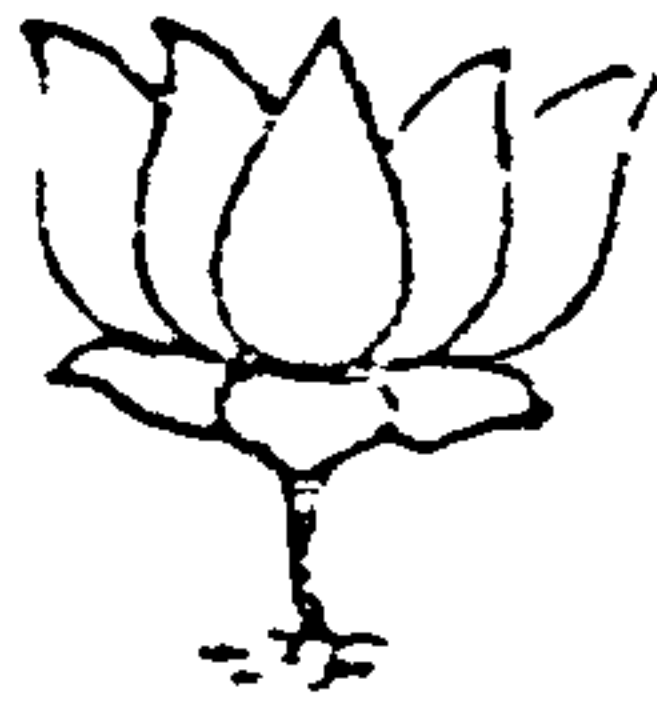
ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ: 2 ರೂ. 50 ಪೈ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ



ಎಸ್. ವಿ. ಆರ್. ಎಜೆನ್ನೀಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು





ಸಂಪುಟ ಲ

ಮೇ ೧೯೯೧

ಸಂಚಿಕೆ ಲ

ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ

ಬೋಧಿ ವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ
 ಬೋಧನೆಯದೇಕೆಂದು ಹುತ್ತದೊಳಗಿನ ಹಾವು
 ಸಾಧನ ಸರಸ್ವತಿಯೆ ಲುವ್ಪವಾಗಿರುವಂಥ ಒಣ ಮರಳೆ ಬೆಂಗಾಡಿದು
 ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣ ಶುಲ್ಕ ಬರಿಗಾಲ ಕಾಯ್ದಂದೆ
 ಸೀದು ಹೊಪ್ಪಳವೆದ್ದು ವಿದ್ಯೆಯೆಂಬುವ ವಾಕ
 ಓದಿಸುವ ಓದುವ ನಿರಾಧಾರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವುದು

— ಛಂದೋಮಿತ್ರ

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು ; ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ. ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ ಸಂಪಾದಕ : ಶಿವಕುಮಾರ್	ಚಂದಾ ವಿವರ : ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ : 2 ರೂ. 50 ಪೈ. ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : 25 ರೂ. ಆಜೀವ ಚಂದಾ : 2-50 ರೂ.	ವಿಳಾಸ : ಅವರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ 36, 6ನೆಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು 560003 ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ
--	--	---

ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಿಕೆ	ಪುಟ
ಆಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಪ್ರಕಾಶ್	5
ಇದನ್ನ ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ?	ಪ್ರಕಾಶ್	7
ಚುನಾವಣಾ !	ರಾ.ಶಿ.ಯವರ “ಕೆಣಕೋಣು ಬಾರ”ದಿಂದ	9
ಪರಮೇಶಿ ಪ್ಲಾನ್	ಚಂಚಲವೇಣು	12
ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂದು	ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ	17
ಯಾರು ಹಿತವರು ?	ದುವಿನೀತ	20
ಊರಿಗೆ ಬಂದವಳು ನೀರಿಗೆ ಬಾರಳೇ ?	ಶಿವು	22
ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು?	ಆರತಿ	25
ಎರಡು ಹಳೇ ಜೋಕುಗಳು	ಚಂಬಾ	27
ಪವಿತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಪುರಾಣವು	ಬಿ. ಮಾಲಿನಿ ಮಲ್ಕಿ.	29
ಓ ! ಲಾನ್ ವೇಗಸ್ !	ಶಾಂತ ರಘು	34

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೮

ಮೇ ೧೯೯೧

ಸಂಚಿಕೆ ೮

ನೋಡುವವನೂ, ಅರಿಯುವವನೂ ಈತನಿಗಿಂತ ಬೇರೆ ಯಾವನೂ ಇಲ್ಲ.

—ಬೃಹದಾರಣ್ಯಕ.

ನೋಡುವ, ತಿಳಿಯುವ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಚೈತನ್ಯವು ಒಂದೇ. ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಘಡಾಮುಡಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತದೆ.

ಬಟ್ಟಲಿನ ಒಳಗಿರುವುದೂ ಆಕಾಶವೇ. ಆದರೆ ಲೋಹ, ಗಾಜು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸುತ್ತಿರುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟಲು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ, ಚುನಾವಣೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಹವೇ ತಾವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೋ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರೆ ತಮಗೆ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ; ಅದರಿಂದ ಯಥೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬಹುದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ತನಗೆ ತಾನೇ ನೇಣೆತ್ತಿಕೊಂಡಿತಲ್ಲಾ, ಅದನ್ನು, Hung Parliament ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ದಬ್ಬುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗಿಲ್ಲದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೇ ವಕ್ಷದವರು ದಲಕಗಳ ಕಾಲ ಅಳಿದರಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛಿದ್ರಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ಏಕೆ ಆಳಿಲ್ಲ? ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಲ್ಲಿ ನಾವಿರಾರು ಜಾತಿ

ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲ; ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರೂ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರೇ ಆಗಿಲ್ಲವೇ ?
ಅಪಾರ ಬಹುಮತವಿದ್ದರೂ ಭದ್ರತೆ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ?

ವಿರೋಧಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡವರು, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಎರಡು ಬಾರಿ
ಸಿಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ವ್ಯರ್ಥವಾಡಿಕೊಂಡರಲ್ಲವೇ ?

ಪ್ರಜಾಪ್ರಜಾಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರೆಂಬವರನ್ನು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ ?

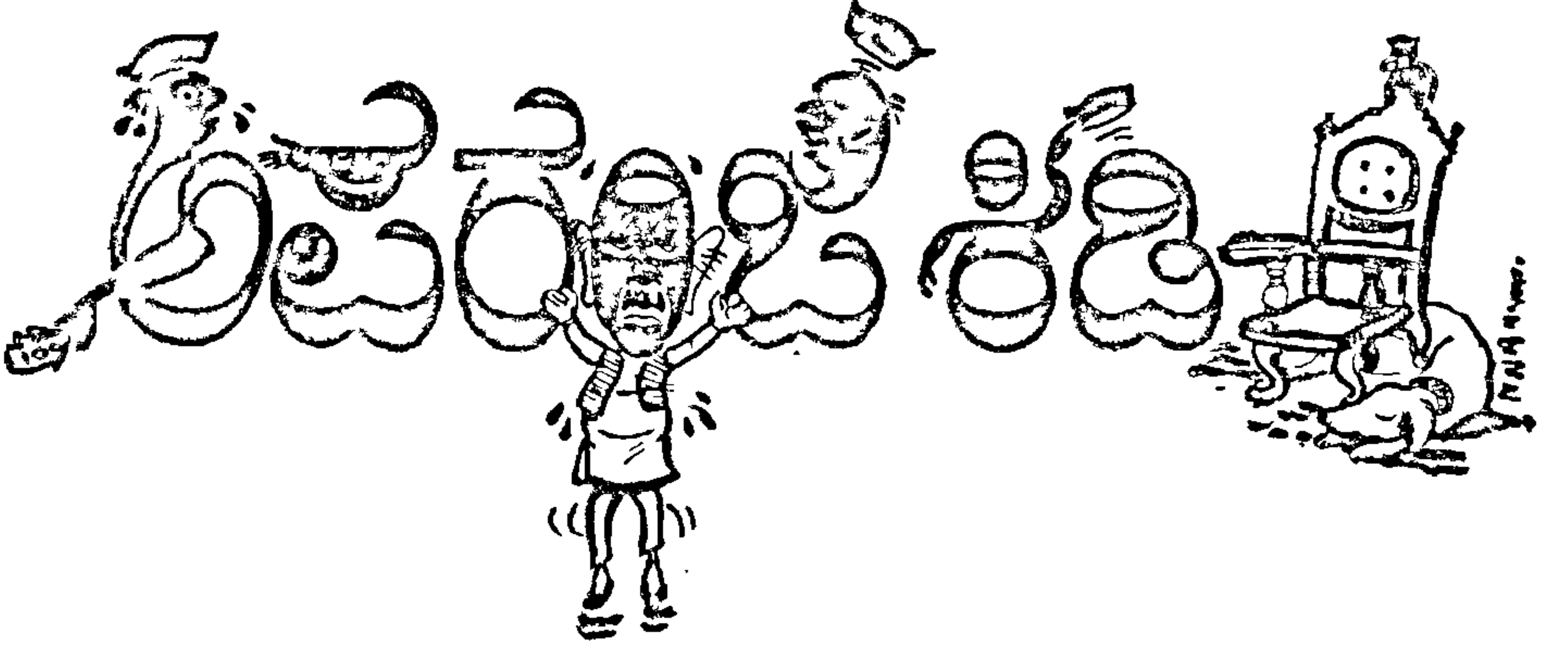
ಹೀಗೆ ಇರುವುದೊಂದೇ ಚೈತನ್ಯ ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿಯುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ,
ಹೊಸದೊಂದು ಗಟ್ಟಿ ಆಯಾಮ ಬರದ ಹೊರತು, ಈ ಪಕ್ಷಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ
ತಿಥಿ ಮಾಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸದ್ಯ, ಆ ಪರಮಾತ್ಮ ಇದ್ದಾನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ದ್ರೌಪದಿಗಾದಂತೆ ದೇಶಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ನಾವುಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತಾ
ಡಲು, ಅಳಲು, ನಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪರಂಜಿ, ಏನು ಮಾಡ
ಬೇಕು ಹೇಳಿ ಅಳಬೇಕೋ, ಹತಾಶಳಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಬೇಕೋ,
ನಗಬೇಕೋ ?



ಸರಸು ಹಳ್ಳಿ ಹೆಣ್ಣು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುರೇಶನ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ
ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಜ್ರದ ಓಲೆ,
ಚಿನ್ನದ ಸರ, ನಾಲ್ಕು ಇಂಚು ಜರಿ ಬಾರ್ಡರ್ ಸೀರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಅವಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾ
ಇಲ್ಲ. ಗಂಡ ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದ “ಬಟ್ಟೆ ಒಡವೆ ನೋಡಿ ಯಾರೂ ಮರುಳಾಗುಲ್ಲ, ಮಾತಿ
ನಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇರಬೇಕು ಸರಸು.”

ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ. ಸಮಾಜದ ಗೃಧ್ರಿಣಿಯರೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು
ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಮಾತುಕತೆ ಸಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಮಾತು ಬಂತು.
ಸರಸುಗೆ ಗಾದೆಯೊಂದು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಲ್ಲ.
ಸರಸು ಉವಾಚ: “ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯಾಧೀ ಜಲಜ. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಮ್ಪ್ಟಿನ್.
ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಮುಲ್ ಬಟರ್ ಹಚ್ಚೋದೇ !”



ಪ್ರಕಾಶ್

ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡರಿ ಸಂಹಿತೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆರಂಭ
ವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿತ್ತು !

*

*

*

ಪ್ರಸಕ್ತ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಂಡಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ
ಕಮಂಡಲ ಎಂದು ದೇವಿಲಾಲ್ ಅವರು ವರ್ಣಿಸಿದರಂತೆ !

*

*

*

ಚುನಾವಣಾ ಸಂಹಿತೆಯ ಹೆಡೆಯನ್ನು ಶೇಷನ್ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲಿ ಎಂದು
ಅಪರಂಜಿ ಹಾರೈಸುತ್ತಾಳೆ !

*

*

*

ವೀರೇಂದ್ರ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ವಿವಾದ ; ಜಾಖಡ್ ಸ್ಪಷ್ಟನೆ.

— ಸುದ್ದಿ

ಈ ವಿವಾದದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನೇ ಬರಬೇಕು !

*

*

*

ಪತ್ನಿಯರ ಕಿರುಕುಳ ತಾಳಲಾರದೆ ಗಂಡಂದಿರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಮೊರೆ !

— ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದ ಸುದ್ದಿ

ಬೇಗಂ ಜಿಯಾ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇದು ಸುಂಕದವನ ಹತ್ತಿರ ಸುಖ
ದುಃಖ ಹೇಳಿದಂತೆ !

*

*

*

ಚಿರತೆ ಕೊಂದು ಚರ್ಮ ಮಾರಲು ಯತ್ನಿಸಿದವರ ಬಂಧನ.

— ಸುದ್ದಿ

ಚಿರತೆ ಕೊನೆಗೂ ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸಿತು !

*

*

*

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಭಾವ ತಡೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಗತ್ಯ.

— ಪು. ತಿ. ನ.

ನಾವು ಪುಟ ತಿರುಗಿಸಿ ನಡುಗಬೇಕು !!

*

*

*

ರಾಮ ಮಂದಿರ ಕಟ್ಟುವ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ.

— ವಿ.ಹಿಂ.ಪ. ಕರೆ

ಗಾಂಧೀಜಿ: 'ಹೇ ರಾಂ!' ಅಂತ ಮರುಗಿದರಂತೆ !

*

*

*

ವಿಪತ್ತು ಬಂದೀತು — ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಿ.

— ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಘೋಷಣೆ

ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡಬಾರದು !



ಖ್ಯಾತ ಹೆರಿಗೆ ವೈದ್ಯರನ್ನ ಪತ್ರಕರ್ತನೊಬ್ಬ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಪತ್ರಕರ್ತ—“ಮೂವತ್ತೈದರ ನಂತರ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯೋದು ಉಚಿತವೇ ?”

ಡಾಕ್ಟರು—“ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೈದು ಮಕ್ಕಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ

ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನೀವೇನಂತೀರಾ ?”

ಇದನ್ನ ಕೇಳಿದ್ದಿರಾ ?

ಪ್ರಕಾಶ್

ರೌಬಾನ್ ಮಾಲಿಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. 'ಇಲ್ಲ, ನೀವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ 'ಇಲ್ಲ!' ಅಂತ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಹೇಳಿದ, ಇಲ್ಲ ಸಾರ್, ಅದೇ, ಕಾರಣಕ್ಕೆ ನೀವು ನನಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು! ಮಾಲಿಕನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಉತ್ತರ: 'ನಾನು ಇದನ್ನ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅಂತ ಇತರರ ಹತ್ರ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಬೋದು ಸಾರ್!'

*

*

*

ತಾತ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದು. 'ಯಾರ ಜತೇನೂ ಜಗಳ ಆಡಬಾರ್ದು ಮರೀ! ಸುಮ್ಮನೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಡೆದು ಹೋಗಬೇಕು!'

ಮೊಮ್ಮಗ ಉಪಾಚ: 'ನಿಮಗೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳೋದು 'ಸುಲಭ ತಾತ! ನೀವು ಯಾವಾಗ್ಲಾರೂ ಮಗ ಆಗಿದ್ದ್ರೆ ತಾನೆ? !'

*

*

*

ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಣ್ಣ ಯಾವಾಗಲೂ ಗೊಣಗಾಡ್ತಾ ಇರೋನು. ಆದಿಲ್ಲ, ಇದಿಲ್ಲ, ಸೆಖೆ ಜಾಸ್ತಿ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೂ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ಗೆ ಅವನ್ನ ಕಂಡ್ರೆ ಏನೋ ಪ್ರೀತಿ! ಯಾಕೆ ಅಂತ ಒಂದು ದಿನ ಕೇಳೇ ಬಿಟ್ಟೆ. 'ರಾಜಣ್ಣನ ಗೊಣಗಾಟದಿಂದ ಇತರರು ಯಾರೂ ಗೊಣಗೋಲ್ಲ!' ಹೇಗಿದೆ ಉತ್ತರ?

*

*

*

ತಂದೆ, ಮಗ ಚೌಕ ಬಾರ ಆಡ್ತ ಇದ್ದು. ಗಲಾಟೆ ಶುರು ಆಯ್ತು. ನೀನು ಮೋಸ ಮಾಡ್ತೆ ಅಂತ ತಂದೆ, ಇಲ್ಲ ನಿಂದೇ ತಪ್ಪು ಅಂತ ಮಗ! ತಂದೆಗೆ ರೇಗಿತು. ನಾನು ನಿನ್ನ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮಾಡ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ! ಮಗ ಕೇಳಿದ — 'ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡ್ತೆ ಹಾಗಾರೆ?'

*

*

*

ಸರ್ಕಾರೀ ಹಿರೀ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. 'ನೀವು ಬರೆದಿರೋ ನೋಟ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ! ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಇದೆ, ಸುಲಭ ಭಾಷೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥ ಆಗೋ ಹಾಗಿದೆ!'

ನೋಟ್ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಅವನು ಬಾಯಿ ಬಿಡೋದ್ರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೂಗಿದರು — 'ಇದನ್ನ ಆಸೆಂಬ್ಲೀಲಿ ಓದಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗ್ತೀವಲ್ಲೀ ? ?'

*

*

*

ವೈದ್ಯ ಏನೀ ತೊಂದರೆ ನಿಮಗೆ ?

ರೋಗಿ ಬೆನ್ನು ನೋವು, ಡಾಕ್ಟರಿ !

ವೈದ್ಯ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ?

ರೋಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನ ನೋಡುಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾದು, ನೋವು ಶುರು ಆಯ್ತು !



ಚಾಲೂಕು ಹುಡುಗ ಶ್ರೀಮಂತ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಯೊಬ್ಬನ ಮಗಳನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡಿ ಅವಳನ್ನ ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದ. ಮುಖ್ಯ ಅಡಚಣೆ ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆ. "ನೀನೇ ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸು" ಅಂತ ಹುಡುಗಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಹುಡುಗ-ಭಾವಾ ಮಾವ ಸಂವಾದ ಸಾಗಿತ್ತು.

ಮಾವ ಕೇಳಿದ — "ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವಿಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೋ. ಕಡು ಬಡತನಾನೇ ಇತ್ತು. ಆಗಲೂ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನ ಮದುವೆಯಾಗುಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆಯಾ ?"

ಹುಡುಗ — "ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಾರ್. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮದುವೆ ಆಗ್ತಿದ್ದೆ."

ಮಾವ — "Get out, ತೊಲಗಾಚೆ. ನಮ್ಮ ಮನೇಲಿರೋ ಇಡಿಯಟ್ಟೇ ಸಾಕು. ನೀನೊಬ್ಬ ಬಂದು ಸೇರೋಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ."

ಚುನಾವಣಾ !

ರಾ. ಶಿ. ಯವರ “ಕೆಣಕೋಣು ಬಾರ”ದಿಂದ

ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿದಂತೆ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಚುನಾವಣಾ ಹಿಡಿಯುತ್ತೆ, ಊರು, ಕೇರಿ, ಬೀದಿ. ಬೀಡು ಎಲ್ಲವೂ ಈ ಚುನಾವಣಾ ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಊರಿನ, ಕೇರಿಯ, ಬೀದಿಯ, ಚೌಕದ, ಬೀಡಿನ ಮುಖವೇ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೆ.

ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲದ, ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ತುಸು ಇದ್ದ ನಾಗರಿಕನೊಬ್ಬನು ತನ್ನ ಗುಪ್ತ ಹಂಬಲವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಅಣಕವಾಡಿ ತಾನೂ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲೆತ್ತಿಸಿದ್ದಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ನಾಡಿಗೆ ।

ಬಂತು ಬೀಡಿಗೆ ।

ಬಂತು ಬೀದಿಗೆ ।

ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ॥

ಕದಡಿ ಬಂತು ಚು-ನಾವಣಾ ।

ಕುಣಿದ್ವಾಂಗ ರಾವಣ ।

ಕುಣಿತಾವ ಗಾಳಿ ।

ಜೈ-ರವದ ರೂಪ ತಾಳಿ ॥

ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ।

ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ।

ಬಾನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ।

ಏರ್ಪಾದ ಮುಗಿಲು । ಭುವಿ ಕಾಣೆ ಹಾಡೆ ಹಗಲು ॥

ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ಹೋಟಲಿಗೆ ।

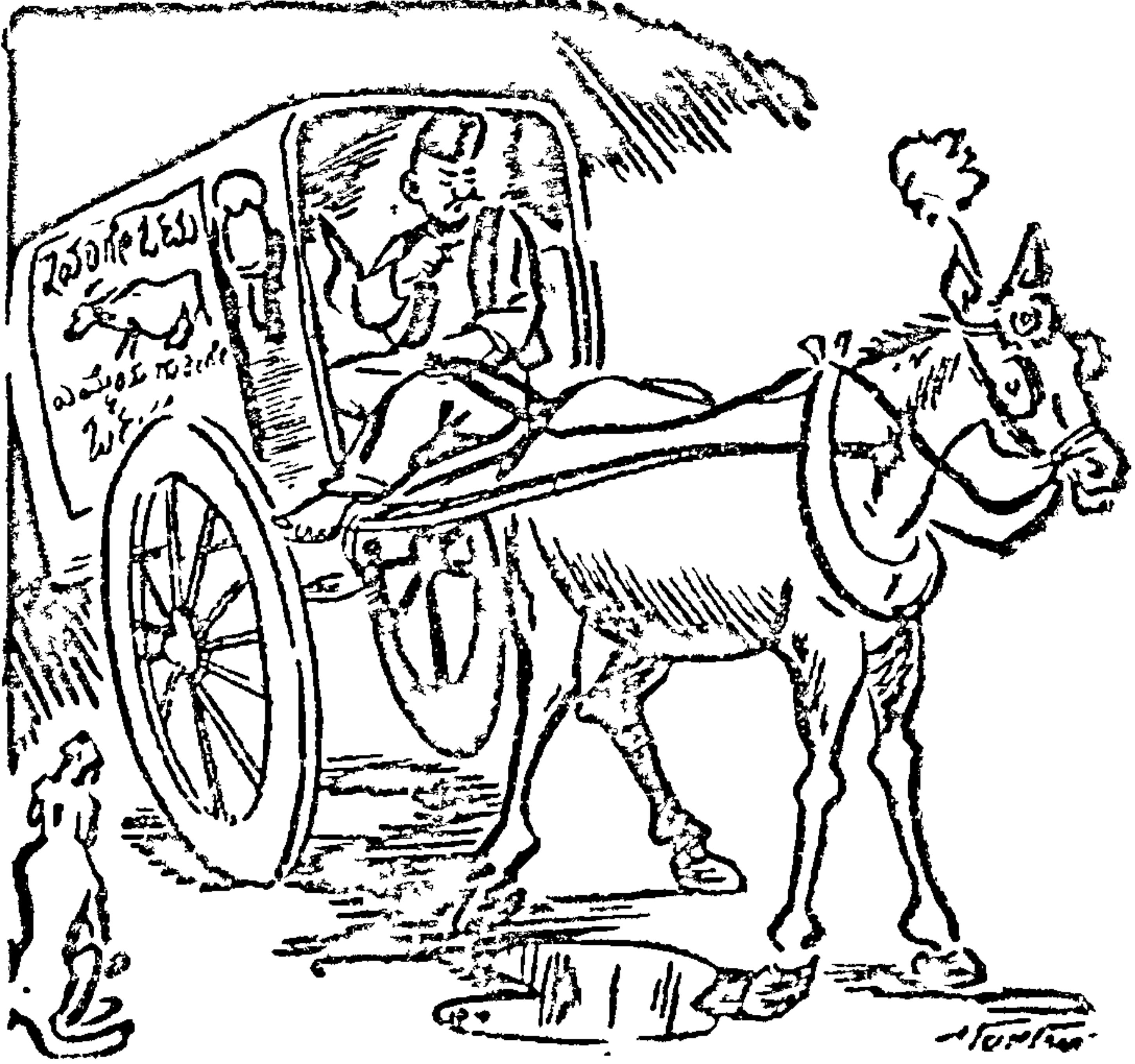
ಅದೇ ಶುಭ ಗಳಿಗೆ ।

ಹೋಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೋಳಿಗೆ ।

ಆಗ್ನೇದ ಲಗ್ನ । ಅದರಾಗ ಜನರು ಮಗ್ನ ॥

ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ಊರಿಗೆ !
 ಕೇರಿ ಕೇರಿಗೆ !
 ಹೊಡೆದ ರೋರಿಗೆ !
 ಜೋಕಾಲಿ ಏರಿ ! ಅದುರ್ಯವ ಕನಕ ಹಾರಿ ||

ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ಮನಿ ಮನಿಗೆ !
 ಕೂಡಿ ದನಿ ದನಿಗೆ !
 ಗೆಲುವ ದನಿ ಕೊನಿಗೆ !
 ಒಡೆದಾದ ಹಾಡೂ ! ಕಸ ಉಕ್ಕತಾವ ನೋಡು || ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ||೧||



ಜಟ್ಟು ತೊಟ್ಟಾವ ಪೋಸ್ತರಿನ ಅಂಗಿ !
 ಕೆಸರ ನೋಡ ತಂಗಿ !
 ಹೊರಟಾವೆಲ್ಲೋ ಜಂಗಿ !
 ಜಾತ್ರಿಗೇನೋ ! ಹಣ್ಣಾದುವಲ್ಲೆ ತಾನೋ ||

ಮನೆ ಗೋಡೆ ನೋಡು ಈಗ ಹ್ಯಾಂಗ್ ।
 ಮದುವಿ ಮಗನ್ನಾಂಗ್ ।
 ತಲೆಗೆ ಬಾಸಿಂಗ್ ।
 ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು । ನಿಂತಾವ ಬೆದರಿಕೊಂಡು ॥

ಬಲು ಸಿಟ್ಟು ಹಣಗಾರನ್ನಾಂಗ್ ।
 ನೆಲಾ ನಿಲೆ ಹ್ಯಾಂಗ್ ।
 ಬರಿ ಮಸಿ ಬಳಿದ್ವಾಂಗ್ ।
 ಸೊಕ್ಕತಾವ । ಇಂಗಾಲ ಕಕ್ಕತಾವ ॥

ಚೌಕ ಚೌಕ ಸಾವಿರ ಭಂಟ ।
 ಅವಗೆಲ್ಲಾ ಆಣೆ ಎಂಟ ।
 ಸುರಿತಾನೋ ನಿಂದ ನಂಟ ।
 ಕೂಡ್ಯಾವ ಸಂತೆ । ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ನೋಡ ನೋಡ ॥

ನಾಡೆಲ್ಲ ಭೇರಿಯ ಸಾರಿ ।
 ಹರಿತಾವ ರ್ಝಾರಿ ।
 ಪಾತನ್ನ ತೋರಿ ।
 ಈಗ ಯಾಕು । ಜನಕೆಲ್ಲ ಕುಡಿಸಲಾಕ ॥ ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ॥೨॥

ಜನದ್ಕುಲ ಹೂಡಿದಾ ಮೋಸ ।
 ಕಟ್ಟಿ ನೂರು ವೇಷ ।
 ಕೊಟ್ಟ ಸಂತ್ರಾಸ ।
 ಕುಣಿಸ್ತದ । ತಾನೆನ ದಣಿತಾದ ॥
 ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ನಾಡಿಗೆ । ಬಂತು ಬೀಡಿಗೆ ।
 ಬಂತು ಬೀಡಿಗೆ । ಚು-ನಾವಣಾ ಬಂತು ॥



ವರಮೇಶಿ- ಪ್ಲಾನ್

ಚಂಚಲವೇಣು

‘ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳ ಉಂಡು ಮಲಗುವವರೆಗಂತೆ’.

ಆದರೆ ಸುಬ್ಬು, ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಜಗಳ ಶುರುವಾಗಿದ್ದೇ ರಾತ್ರಿ ಉಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ. ದಿನವೂ ರಾತ್ರಿ ಉಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವ ಚಟವಿತ್ತು ಸುಬ್ಬುವಿಗೆ. ಇಂದೂ ಹಾಗೇ ಸಿಗರೇಟು ಹೊತ್ತಿಸುವಾಗ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಂದಳು. ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಗಳಾದ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಬೇಡಿರೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ರೂ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಅಸಮಾಧಾನವಿತ್ತು ಅವಳಲ್ಲಿ. ಇಂದು ಸುಬ್ಬನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಸಮಾಧಾನ ಭುಗಿಲ್ಲೆಂದು ಹೊತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೋಪದಿಂದ ಕಿಡಿ ಕಾರಿದಳು; ಸುಬ್ಬುವೂ ಸಿಗರೇಟಿನಂತೆ ಕೋಪದ ಕಿಡಿ ಕಾರಿದ; ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಾತು—ಬಿರುಸಿನ ಕೂಗಾಟ : ಪರಿಣಾಮ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು ತವರಿಗೆ ಹೊರಟುನಿಂತಳು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೆಡ್ ಕಾಫಿಯನ್ನೂ ಕುಡಿಯದೆ ಹೊರಟೂ ಬಿಟ್ಟಳು ಗಡಿಗೇಮುವಿಯಾಗಿ.

ತಾಪತ್ರಯಕ್ಕೆ ಬಂತು ಸುಬ್ಬನಿಗೆ. ಕೆಲಸದವಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ. ಕೊಳೆ ಬಟ್ಟೆಗಳ ರಾಶಿ. ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೆನಪು ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ಒಲೆ ಹಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ, ಕುಕ್ಕರ್ ಜೋಡಿಸಲೇ ಆಗದೆ ಕುಕ್ಕರಿ ಸಿದ. ಗ್ಯಾಸ್ ಒಲೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಕೈ ಮಸಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ, ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ತಿನ್ನಲಾಗದಂತಹ ನಳಪಾಕ. ‘ನೀರಿಳಿಯದ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಡುಬು ತುರುಕಿದಂತಾಯ್ತು ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಾಫಿಯೇ ಕುಡಿಯಲಾಗದಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಊಟವಂತೂ ‘ಮಾಡಿದ್ದುಣೋ ಮಹರಾಯ’ನಾಗಿ ಬಲವಂತದಿಂದ ಗಂಟ ಲೊಳಗೆ ತುರುಕುತ್ತಿದ್ದ. ನಾಲ್ಕೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮೈ ಕೈ ನೋವು. ಸರಿಯಾದ ಕಾಫಿ ಇಲ್ಲದೆ ತಲೆ ನೋವು. ಆರೆ ಜಿಂದ ಹಾಗೂ ಬಲವಂತವಾಗಿ ನುಂಗಿದ ಆಹಾರದಿಂದ ಅಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ಮತ್ತೆರಡು ದಿನ ಹೋಟಲ್ ಮೆಟ್ಟಿಲು ತುಳಿದ. ಇದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಮುನಿದು ದೂರ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮನೆ, ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು

ಮೂರೂ ಹದಗೆಟ್ಟಾಗ ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳೆಯ ಪರಮೇಶಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕಟ ತೋಡಿಕೊಂಡು ಗೋಳಾಡಿದ.

‘ನಾನೇನೋ ಮಾಡಲಿ. ಬೇಕಾದ್ರೆ ಅಡಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡ್ತೀನಿ ಕಲ್ತುಕೋ, ಪರಮೇಶಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿ.’

‘ಅದಲ್ಲೋ, ಹೇಗಾದ್ರೂ ಮಾಡಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮೀನ ವಾಪಸ್ಸು ಕರೆಸ್ವೇಕು’.

‘ಒಂಟಿತನ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ’.

‘ನೀನೇ ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾ .

‘ಬೇಡಪ್ಪ....ಅವಳಣ್ಣ, ಅಪ್ಪನ್ನ ನೋಡಿದ್ರೆ ಹೆದ್ರಿಕೆಯಾಗತ್ತೆ. ಸಾಲದಂತ ಅವರ್ಮನೆ ನಾಯಿ ಬೇರೆ ತೋಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅವಳ ಕೋವಾ ಬೇರೆ ಇಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಿಗರೇಟು ಬಿಡ್ತೀನಿ, ಸೀರೆ ಒಡವೆ ತೆಕ್ಕೊಡ್ತೀನಿ, ಬಾ ಅಂತ ನಾಲ್ಕು ಪತ್ರ ಬರೆದ್ರೂ ಉತ್ರಾನೂ ಇಲ್ಲ, ಹತ್ರಾನೂ ಬರ್ಲಿಲ್ಲ.... ಹೋಗಿ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿ ಸ್ಕೊಂಡು ಬರಲೆ?... ಸದ್ಯ ಬೇಡಪ್ಪಾ’ ಸುಬ್ಬು ನಿರಾಕರಿಸಿದ.

‘ಮತ್ತೇನೋ ಮಾಡ್ತೀಯಾ?’

‘ಅದೇ ಗೊತ್ತಾಗ್ತಿಲ್ಲ. ಅವ್ವು ಏನಾದ್ರೂ ದುಡುಕಿ ಡೈವೋರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂತ ಹೆದರಿಕೆ ಶುರು ಆಗಿದೆ. ಮದ್ದೇಲಿ 25,000 ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನ ವಾಪಾಸ್ ಕೊಡು ಅಂತ. ಅವಳಪ್ಪ ಕೇಳಿದ್ರೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ ? ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಆಗೋಗಿದೆ.

ಛೇ... ಛೇ... ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಯೋಚಿಸ್ಬೇಡ, ಬಿಡು. ನಾನಿರೋ ವಾಗ ನೀನ್ಯಾಕೆ ವರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನೇ ನಿಂತು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸ್ತೀನಿ, ಸರಿಯಾ ?’

ಪರಮೇಶಿ ಸುಬ್ಬುಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟು, 200 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಇಸ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ.

*

*

*

‘ಟ್ರಿನ್’ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಳು. ಪರಮೇಶಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಗಂಡನ ಗೆಳೆಯ. ಒಳಗೆ ಕರೀಲೋ ಬೇಡವೋ ? ಅಂತ ಯೋಚಿಸ್ತಿರೋವಾಗ ಅವನಾಗಲೇ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕುರ್ಚಿ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಪೇಪರ್ ಬಿಡಿಸಿದ್ದ.

‘ನಮಸ್ಕಾರ’ ಎಂದು ಇವಳೆಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ,

ಇರಲಿ.. ಇರಲಿ.. ನೀವೇನಾದರೂ ನಮಗೆ ರಾಜ ಮಾಡಿಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೀರೋ ಹೇಗೆ ? ಹಾಗೇನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ... ನಂಗೆ ಆ ಸಿಗ್ರೇಟು ಕುಡುಕರ ಜೊತೆ ಪಾಲೋಕ್ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ... ಹಾಗಂತ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ಫ್ರೆಂಡಿಗೆ ಹೇಳ್ವಿಡಿ, ಅಂತ ಖಾಲಿವಾಗೇ ಮಾತಾಡಿದಾಗ,

ನೋ.. ನೋ.. ನಾನು ಅದಕ್ಕೇನು ಬರ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಊರಿಗೆ ನಂಗೆ ಆಫೀಸ್ ದ್ಯೂಟಿ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಬಂದೆ. ನಾನಿಲ್ಲಿಗ ಬರೋ ವಿಷಯ ಸುಬ್ಬುಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ.

‘ಹಂಗಾರೆ ಸರಿ.. ಸುಬ್ಬುಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಾಂತವಾದಳು.

ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದು, 10 ನಿಮಿಷ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಪರಮೇಶಿ ಹೋಗ್ತೀನಿ ಅಂತ ಎದ್ದ. ಶಾಂತಿ ಸಂಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸಲಹೇನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲ ಹತ್ರ ಬಂದ ಪರಮೇಶಿ, ‘ಬರ್ತೀನಿ ಮೇಡಂ.. ಅಂದಹಾಗೆ ಸುಬ್ಬು ಮನೆ ಎದುರುಗಡೆ ಯಾರೋ ಹೊಸಬರು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಂದಿರೋ ಹಾಗಿದೆ.’

‘ಹೌದೆ ? ಬಂದ್ಕೊಳ್ಳಿ ಬಿಡಿ, ನಂಗೇನು... ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳು.

*

*

*

ವಾರದ ಅನಂತರ ಪರಮೇಶಿ ಮತ್ತೆ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ನಗ್ತಾನೇ ಸುಬ್ಬುಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎದುರುಗೊಂಡಳು. (ಇದೇ ರೀತಿ ಸುಬ್ಬು ಬಂದ್ರೆ ಎದುರುಗೊಳ್ಳ ಬಾರದೆ ?) ಮನದಲ್ಲೇ ಮಿಡುಕಿದ. ಹೆತ್ತು ನಿಮಿಷ ಕಾಡುಹರಟೆ ಹೊಡೆದರು. ಸುಬ್ಬು ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕೇಳ್ಕಿಲ್ಲ. ಪರಮೇಶಿನೂ ಹೇಳ್ಕಿಲ್ಲ. ಹೊರಡುವಾಗ ಪರಮೇಶಿ, ‘ಅಂದಹಾಗೆ ಸುಬ್ಬು ಮನೆ ಎದುರು ಮನೇಲಿ ಒಂದು ಹುಡುಗಿ ಇದಾಳೆ. ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದಾಳೆ. ನನ್ನ ತಮ್ಮಂಗಿ ವಿಚಾರಿಸೋಣ ಅಂತಿದೀನಿ ಮೇಡಂ.

‘ಹೌದೆ ? ಒಳ್ಳೇದು, ವಿಚಾರಿಸಿ.. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂದಿದ ಮುಖದಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳು.

*

*

*

ಮತ್ತೊಂದು ವಾರದ ಅನಂತರ ಪರಮೇಶಿ ಹೋದಾಗ ಸುಬ್ಬುಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೊರಗಡೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು.

‘ಹೋ.. ಬನ್ನಿ..’ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿದಳು. ಎಂದಿನಂತೆ ಮಾತಾಡಿ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು, ಪರಮೇಶಿ ಹೊರಟು ನಿಂತಾಗ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೇಳಿದಳು : ‘ನಮ್ಮ ತಮ್ಮಂಗೆ ಆ ಹುಡುಗೀನ್ನ ವಿಚಾರಿಸಿದಿರಾ ? ಏನಾಯ್ತು ?’

‘ಅದಾ ? ಜಾತಕ ಕೇಳಿದ್ದು. ಕೊಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಸುಬ್ಬಾನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ. ಏನೋ ಸಾಮಾನು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ. ತಂದ್ಕೊಡೋಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ‘ಓಹೋ :.. ಪೆಚ್ಚು ಮುಖದಿಂದ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳು.

*

*

*

ಮುಂದಿನ ವಾರ ಹೋದ ಪರಮೇಶಿಗೆ ಭವ್ಯ ಸ್ವಾಗತ ಕಾದಿತ್ತು. ಕಾಫಿ ಯೊಡನೆ ತಿಂಡಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಚರಿಸಿದ್ದು, ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಮಾಮೂಲಿ ಮಾತುಕತೆಯಾದಿ ಹೊರಟಾಗ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ, ‘ಅಂದಹಾಗೆ ಜಾತಕ ಕೂಡಿತೆ ? ಹೋಗಿದ್ರಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ?’ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಇನ್ನೂ ತೋರ್ಪಿಲ್ಲಂತೆ.. ಹಾಗಂತ ಸುಬ್ಬಾನೇ ಹೇಳಿದ. ಅವನೂ ಆ ಹುಡುಗೀನೂ, ಅವಳಮ್ಮಾನೂ ಮೊನ್ನೆ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಈ ವಿಷಯಾನ ಹೇಳ್ತೆ...’

‘ಹೌದೆ ? ... ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳು.

*

*

*

ಮತ್ತೂ ಒಂದು ವಾರ ಕಳೆದ ಅನಂತರ ಪರಮೇಶಿ ಹೋದಾಗ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಾಯ್ದಿದ್ದಳು, ‘ನಿನ್ನೇನೇ ಬರ್ತೀರೇನೋ ಅಂತ ಆನೋಂಡಿದ್ದೆ, ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ?’

‘ನಿನ್ನೆ ನಂಗೆ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸವಿತ್ತು, ಆಗಲಿಲ್ಲ.. ಇವತ್ತೇ ಕೆದೇ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರೋದು... ನಾನು ಬಂದ ಆಫೀಸ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿತು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಈ ಊರಿಗೆ ಬರೋ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಡೇ ಸರ್ತಿ ಹೇಳಿ ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ.’

‘ಅಯ್ಯೋ.... ಹೌದೆ ?’ ಪೆಚ್ಚಾದಳು ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಎಂದಿಗಿಂತ ಈ ಬಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತೇ ಕುಳಿತಿದ್ದು ಮಾತಾಡಿದರು. ಈಗಲೂ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸುಬ್ಬು ವಿಷಯ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಪರಮೇಶಿ ಹೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೊನೆಗೆ ಪರಮೇಶಿ ಹೊರಟಾಗ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೇಳಿದಳು : 'ಏನಾಯ್ತು ಆ ಹುಡುಗಿ ವಿಷಯ ?' 'ಜಾರಕ ಕೂಡಲಿಲ್ಲ ಮೇಡಂ, ಹಾಗಂತ ಮೊನ್ನೆ ಸುಬ್ಬ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಹೇಳ್ತೆ. ಆ ಹುಡುಗೀನೂ ಜೊತೇಲಿದ್ದಾನ್ನಿ'

'ಏನು ಅವರಿಬ್ಬೇ ಇದ್ದೆ ?... ಮತ್ಸರದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು.

ಹೌದು.. ಅಲ್ಲೇನ್ ಮಹಾ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೇನೂ ಸುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಬ್ಬ. ನಾಕು ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್‌ಗೆ ಶಾಪಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು...

ನಿಜವೇನು ?.. ಹಿಂಗೋ ಸಮಾಚಾರ... ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಅದು ಮುಟ್ಟಾ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಳು.

*

*

*

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ತವರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಗಂಡ ಸುಬ್ಬ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ, 'ಓಹೋ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಂದ್ತು...ಬಾಮ್ಮಾ ಬಾ... ಲೋ ಸುಬ್ಬ, ನಿನ್ನೆಂಡ್ತಿ ಬಂದ್ಲಲ್ಲೋ.... ಅವಳ ಚಿಕ್ಕತ್ತೆ ಸಡಗರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಳು.

'ಅತ್ತೆ... ನೀವಿಲ್ಲಿ ? ಯಾವಾಗ ಬಂದ್ತಿ ?'

'ಈಗ ತಾವು ಎದುರುಗಡೆ ಮನೇಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಬಂದಿದೀವಿ ಕಣೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯ್ತು. ನೀನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದೀ ಅಂದ ಸುಬ್ಬ. ಅವನೇ ಈ ಮನೆ ಹುಡುಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಎಂತಾ ಒಳ್ಳೆ ಗುಣ ಅವಂದು, ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತಾನೆ ಅಂತೀ. ಅದಿಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದೋದು ಪೂರ್ತಿ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದಾನಂತೆ'

'ಅ....

'ಹೌದೇ, ತುಂಬಾ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾನೆ ಈಗ.

ನಮ್ಮ ಶೋಭಾನ್ ಕಂಡ್ರೆ ಅದೇನು ಪ್ರೀತೀಂತ, ತಂಗೀ ತಂಗೀ ಅಂತ ಒದ್ದೋತಾನೆ. ತಾನೇ ನಿಂತು ಅವಳಿಗೊಂದು ದಿವಿನಾದ ವರ ಗೊತ್ತಾಡಿದಾನೆ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳೇ ಮದುವೆ.

ಅತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸುಬ್ಬಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆನಂದದಿಂದ ಸುಬ್ಬ ರೂಮಿಗೆ ಓಡಿದಳು.

'ಅಲ್ಲ 'ಆಮ್ಮಾವು ಬಂದ್ಲಲ್ಲ. ಅಂತೂ ನನ್ನ ವ್ಲಾನ್ ಸಕ್ಸ್‌ಸೌಆಯ್ತು ಗುರು... ನಾಳೇನೆ ನಂಗೆ ಸ್ಟೀಟ್ ಕೊಡಿಸ್ಬೇಕು....' ನಗುತ್ತಾ ಪರಮೇಶಿ ಸುಬ್ಬ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಗುದ್ದುತ್ತಿದ್ದ.



ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂದು

ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ

ಬಾಡಿಗೆ-ಬಾಡಿಗೆ

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೇನ ತಂಪು 'ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬಂದಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಅವತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ನಮ್ಮಕ್ಕನ ಮಗ ಶೀನೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಶೀನು, ಪಾಪ, ಅವರಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಂತ ಮನೇ ಇದ್ರೂ, ಅದೇ ಸದರಿ ಅಪ್ಪ ಆ ಮನೇನ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಪ್ಪಿಗೆ, ಅವನು ಹನು ಮಂತ ನಗರದ ಮೂಲೇಲಿ ಒಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಬಾಡಿಗೆದಾರನನ್ನ ಓಡಿಸೋಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಲೆದಾಡಿ, ಈಗ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗೋದು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಬಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಅಂದು ಸಂಜೆ ನಾನು ಹೋದಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ತಮ್ಮ ಸುರೇಶ್ ಕೂತಿದ್ದ. ಏನೋ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೀತಿತ್ತು. ನಾನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ತುಣುಕು :

ಸುರೇಶ್ : “ನೀವು ಏನೇ ಹೇಳಿ ಭಾವ, ನೀವು ತುಂಬಾ ಸಾಫ್ಟ್. ಹೀಗೆ ಕೋರ್ಟು, ಲಾಯರ್ ಅಂತ ಹಣ ಸುರಿಯೋದು ಬಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಒಂದು ಛಾನ್ಸ್ ಕೊಡಿ. ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆ ಧೂರ್ತ ಬಾಡಿಗೆದಾರ ಮನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ.”

ಶೀನು : “ಇಲ್ಲ, ಸುರೇಶ್, ಅವ ಎಷ್ಟೇ ಧೂರ್ತನಾಗಿದ್ದ್ರೂ, ಗೂಂಡಾಗಳಿಂದ ಅವನ ಕೈ ಕಾಲು ಮುರಿಸೋಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮ ಒಪ್ಪಲ್ಲ.”

ಸುರೇಶ್ : “ಅಯ್ಯೋ, ಬಿಡಿ ಭಾವ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಏನು ಗೊತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ಬವಣೆ? ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅದೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತಾನೇ ಇರೋದು. ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ಇರೋ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪೇ ಒಪ್ಪಿತ್ತು.”

ಈ ಬಾಡಿಗೆ ಫಿಲಾಸಫಿ ಕೇಳಿ ಅವಾಕ್ಕಾದೆ.

*

*

*

ಮೆಂತೇ ಸೊಪ್ಪಿನ ಖರೀದಿ

ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಶೀಲಾ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಸಿಡುಕಲು ಶುರು ಹಚ್ಚಿದ್ದಳು. “ಈ ಮನೆಲಿ ಎಲ್ಲಾನೂ ನಾನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೋಫಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜರ ಥರಾ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕೂತು ಪೇಪರ್ ಓದಿದ್ರೆ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತೇ ?” ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದ ಸೋಫಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಸಲು ಲುಂಗಿ ಉಟ್ಟು ಕೂತಿದ್ದ ರಾಜ ಇನ್ನಾರೂ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ರವಿ ಉರುಘ್ ರವೀಂದ್ರ ರೆಡ್ಡಿ. ರವಿ ಖ್ಯಾತ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್. ಕಂಪೆನಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ, ಆದರೆ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರದ ಹಾಗೆ ಖರೀದಿಸುವುದು ರವಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕುಶಲತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ.

“ಅದೇನ್ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಹೇಳು, ನಾನೂ ಮಾಡ್ತೀನಿ” ರವಿ ಕೂತಲ್ಲಿಂದಲೇ ರೆಸ್ಪಾಂಡಿದ.

“ಮಾರ್ಕೆಟಿಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೆಂತೇ ಸೊಪ್ಪು ತನ್ನಿ, ಹೋಗಿ” ಶೀಲಾಳ ಆಜ್ಞೆ.

ಮಾರ್ಕೆಟ್. ರವಿ ಭರದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸಿದ್ದ.

“ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಕಟ್ಟುಗಳು—ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರೇ ! ದೇವ್ರೇ ಗತಿ ! ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ತೊಗೋತಿದೀನಿ—ನಾಲ್ಕು ಕಟ್ಟು ಹಾಕು ರೂಪಾಯಿಗೆ”

“ಆಯ್, ಅದೆಂಗಾಯ್ತದೆ ಸಾಮಿ. ನಾವೂ ಬಡವ್ರು. ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ 15 ಕಟ್ಟು” ರವಿ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ Professional buyer. ಅಷ್ಟು ಸುಲಭಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಾನೆಯೇ? ನಯವಾದ ಮಾತು, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಬಂದು ಖರೀದಿಸುವ ಆಮಿಷ ಎಲ್ಲಾ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿ, ಕೊನೆಗೆ 18 ಕಟ್ಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಿದ.

ಮನೆ. “ಶೀಲಾ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡೇ, ಮೂರು ಕಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೀನಿ. ಇನ್ನೇಲೆ ತರ್ಕಾರೀ ವ್ಯಾಪಾರಾ ಎಲ್ಲಾ ನನಗೇ ಬಿಟ್ಟಿಡು !” ಶೀಲಾ ಬ್ಯಾಗು ತೆರೆದು ನೋಡಿ ಹಣೆ ಹಣೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು.

“ಇದೇನೀ, ಮೆಂತೇ ಸೊಪ್ಪು ತನ್ನೀ ಅಂದ್ರೆ, ಹರಿವೇ ಸೊಪ್ಪು ತಂದಿದೀರಾ ? ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಹೇಗಿರತ್ತೆ ತಿಳಿದ ಎಂಥಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ರೀ ?”

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ನೀರಿನ ಬವಣೆ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಶಾಂತರಾಜು ದೈವ ಭಕ್ತ, ಪಾಪ ಭೀರು. ಪುರಾಣ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನಂಬಿಕೆ. ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ತಲೆದೂರಿ ದಾಗಿನಿಂದ, “ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ, ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ” ಅಂತ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಕನಕವಲ್ಲಿಡು ಒಂದೇ ಹರ.

ಮೊನ್ನೆ ಶಾಂತರಾಜು ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ. ಮುಲಾಯಮ್ ಸಿಂಗ್ ಜೊತೆ ಭೇಟಿ ಮುಗಿಸಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ರಾಜೀವ್‌ಗೆ ಇರಬಹುದಾಗಿದ್ದಂತಹ ಮುಖ— ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಪ್ಪೆ ಕಳೆ.

“ಯಾಕೆ ಗುರೂ, ಏನು ಸಮಾಚಾರ?” ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಗೋಳು ರಾಗದಲ್ಲಿ ಅವ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

“ಏನು ಹೇಳ್ಳಿ. ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಹಠ ತಡೀಲಾರ್ದೆ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸೋ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಜಾಗ ಹುಡುಕಬೇಕಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕಪೇಟೇಲಿ ಅವಧಾನಿಗಳು ಅಂತ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಗರು ಅಂತ ನನ್ನ ಭಾಮೈದ ಹೇಳಿದ್ದ. ಅವನ ಮಾತು ಇವಳಿಗೆ ವೇದ ವಾಕ್ಯ. ಸರಿ, ಅವಧಾನಿ ಗಳ ಹತ್ರ ಹೋದ್ವಿ. ಹೂವು, ತಾಂಬೂಲ, 400 ರೂ. ದಕ್ಷಿಣೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾಯ್ತು. ಅವಧಾನಿಗಳು ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಾಟ್ ಗುರ್ತಿಸಿ—ಇಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ, 60 ಅಡಿ ಆಳದಲ್ಲಿ ಕಮಲಪತ್ರ ಗಂಗಾ ಜಲ ಸಿಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು.”

“ನಿನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ, ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೇನೂ ಕಾಣಿಸುಲ್ಲ” ಅಂದೆ.

“ಯಾಕೆ ಹೇಳ್ತೀಯಾ. 60 ಅಡಿ ಅಗದ ಮೇಲೆ ಅದು ಎಂಥದೋ ಕೆಸರು ಮಣ್ಣು. ಇನ್ನು ಅಗೆಯುಕ್ಕೆ ಆಗೋಲ್ಲ ಅಂತ ಬಾವಿ ತೋಡೋರೂ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಳ್ಳಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ನಾನು ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ”,

“ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಗೆ ಸುಳ್ಳಾಯ್ತೋ ? ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಅಂತ ಕೇಳಿಲ್ಲೇ ?” ಅಂತ ಉರಿಯೋ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿದೆ.

ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರ ಭೇಟಿ.

ಗುರು— “ನೀನು ರಾಮು ಅಲ್ವೇನೋ, ಮೂರನೇ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಲ್ಲಾ !”

ಶಿಷ್ಯ — “ಇಲ್ಲ ಸಾರ್ ನಾನು ಸೀನು ಒಂದನೇ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೇನು!”

ಯಾರು ಹಿತವರು ?

ದುವಿನೀತ

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಂದಿರುವ ಈಗ ವೀರಣ್ಣನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಚಿಂತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. 'ಯಾರು ಹಿತವರು ನಿನಗೆ ಮೂರು ಮಂದಿಗಳೊಳಗೆ?' ಎಂದು ಗುಣ ಗುಣಿಸುತ್ತಲೇ ಅವನು ನನ್ನ ಒಳಗೆ ಬಂದ.

'ಯಾರಿಗಲೇ ನಿನ್ನೋಟು?' ಎಂದ.

'ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡನೋ ಹೇಳಲೇ ನೀನು!' ಎಂದೆ.

'ನನ್ನೇನ್ನೇಳ್ತೀ, ನೀನು ಏನಂಥೊಂದಿ ಹೇಳು.'

'ನಾನು ಏನೇನೂ ಅಂದೊಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದ್ದರೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟರು ಒಬ್ಬರೂ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಿಲ್ಲ ಈಗ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡದು, ನೀನೇ ಹೇಳು'.

'ಪೇಪರ್ ಓದಿಯೋ ಇಲ್ಲೋ?'

'ಓದಿನಿ. ಅದ್ರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನನ್ನಂಗಿ, ನಮ್ಮಾರ್‌ರ್ದಂಗಿ, ಮನ್ಯಾರ್‌ರ್ದಂಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಹಂಗಿ ನಂಗಿ ಕಾಣಲ್ಲ.'

'ಭದ್ರತೆ ಬೇಕಿದ್ರೆ ನಮ್ಮೇ ಓಟು ಕೊಡು ಅಂತರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೋರು.'

'ಯಾರಿಗೆ ಭದ್ರತೆ?'

'ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ.'

ಹಂಗಾರೆ ಪಂಜಾಬು, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಅಸ್ಸಾಂ ಉಸ್ಕೊಂಡು ಹೋಗ ಹಂಗಿ ಯಾಕಾದ್ವು? ಬೋಪೋರ್ಸ್ ಭದ್ರನೋ ಅಭದ್ರನೋ?'

'ಜಾತ್ಯತೀತ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮೇ ಓಟು ಕೊಡ್ತಿ ಅಂತರೆ ದಳದರು'.

'ಏನಲೇ ಹಂಗಂದ್ರೆ? ಎಲ್ಲಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಿವೆ ಅವು? ಯಾವ ಜಾತಿ? ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗ್ಬಕು ಅಂತಲೇ ಕಮಿಷನ್ನುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಬಂದ್ವು.'

ಒಂದೊಂದೂ ಜಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಡಿದ್ದು. ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು ನಾವು ಅಂತರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಅಂತಲೇ ಹಿಡಿದ್ರೆ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು. ಜಾತಿ ಪರ್ವಂತೇಜು ತಗಂಡ್ರೆ, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರೇ, ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು. ಏನಾರ ಕೇಳಿದ್ರೆ, ನೀವೆಲ್ಲ ಕೊಬ್ಬಿ ಕೊಳ್ಳು ಹಾದದಿರಿ. ನಿಮ್ಮೋಟೇ ಬ್ಯಾಡ ನಮಗೆ ಅಂತರೆ. ಇದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಓಟು ಕೇಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ನನ್ನ. ಬಂದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಓಟು ಕೊಡ್ತಿ ಅಂದು ಹೊಂಟೋಗ್ಗಿತ್ತರೆ. ಒಬ್ಬ ನನ್ನ ಹೋಟ್ಟಿಗೂ ಕರ್ದಿಲ್ಲ, ಬಾರಿಗೂ ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಕರದ್ರೆ ನಾನೇನೂ ಹೋಗಲ್ಲ ಅನ್ನು. ಎಷ್ಟು ದಿನ ದಿಂದ ಈ ಮೌಲ್ಯ ಅಂಬ ಪದ ಬಂತು. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ್ರೂ ಏನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ಸ್ ಕೆಂಬಕ್ಕೂ ರೊಕ್ಕ ಪೆಟ್ಟು ಅಂತರಂತೆ, ನಿಜವೇ ?

‘ನಿಂಗೇನು ಆಗ ಕೆಲ್ಸ ಇಲ್ಲೇ’

‘ಆಗದು ಮಸ್ತಕಂದೈತೆ. ಹೋದ್ರೆ ಆಗ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡ್ತೀವಿ ಅಂತರೆ. ವಾಪಸ್ ಬರ್ತಿನಿ. ಕೆಲ್ಸ ಆಗಲ್ಲ’.

‘ಮೌಲ್ಯ ಇಲ್ಲೆ ಹೆಂಗಾಕ್ಕತೆ ಕೆಲ್ಸ ?’

‘ಹಿಂದುತ್ವ ಬೇಕಾದ್ರೆ ನಮಗೆ ಓಟು ಕೊಡ್ತಿ ಅಂತರೆ. ರಾಮನ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟ್ತರಂತೆ’

‘ಈರ್ಕ್ಕಾ, ಹಂಗೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದುತ್ವ ಅನ್ಬಾಡ. ಆರೆಸ್ವಾದೀ’.

‘ಅವರೇನಾರೂ ಓಟು ಕೊಡ್ತಿಯಾ ?’

‘ಓಟೊಡ್ತಿನಿ ಅಂದೆ ಅಂತಿಟ್ಟಂಬಣ. ನೀನು ಕೋಮುವಾದಿ ಅಂತರೆ, ಯಾಕಿದ್ದೀತಪ್ಪಾ ಈ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ’.

‘ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಂಗ ?’

‘ಹೆಸ್ರೊಳ್ಳಿ ಪಾಡೈತೆ. ಅಂಧ್ರಕ್ಕೋಗಿ ನೋಡು ಆಗ ಗೊತ್ತಾಕ್ಕತೆ’

‘ನೀನು ಹೋಗಿದಿಯಾ ?’

‘ಇಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟು ತ್ರಾಸು. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೋದ್ರೆ ತಡ್ಕಂಬಕ್ಕಾಗದಿಲ್ಲ’.

‘ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು?’

• ‘ಸ್ವಲ್ಪ ಈಸ್ಟ್ ಜರ್ಮನಿ, ಆಲ್ಬೇನಿಯ, ಪೋಲೆಂಡ್, ರುಮೇನಿಯಾ, ತಿಯನನ್‌ಮನ್ ಚೌಕಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಜನಾನ ಕೇಳ್ಕೆಂಬಾ. ಅವು ಕೊಡು ಅಂದ್ರೆ ಆಮ್ಯಾಲೆ ನೋಡಣ.’

‘ಹಂಗಾರೆ ಯಾರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡ್ತಿ ?’

‘ಯಾರು ಗೆಲ್ಬಾರ್ದು ಅಂತ ಅನ್ನಸ್ತತೋ, ಅವರಿಗೇ ನನ್ನ ಓಟು ?’ ❧

ಊರಿಗೆ ಬಂದವಳು ನೀರಿಗೆ ಬಾರಳೇ ?

೨೩

ಅಂದು ದೇವೇಂದ್ರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆ. ಮೊದಲು ರಾಜಣ್ಣ ಶುರು ಮಾಡಿದ.

ನಮ್ಮ ತಿಮ್ಮಾಪುರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲಾ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ನಿಮಗ್ಗಾರಿ ಗಾದರೂ 19ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಇಷ್ಟ ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮ ತಿಮ್ಮಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. 100 ಮನೆ, ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹಳ್ಳಿ ಅದು. ಅಷ್ಟಾದ್ರೂ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ವೀರಭದ್ರ ಭೂಮಿ ಕಾಣೆ ನೋಡ್ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಮುತ್ತಾತ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನೆಗೆ ಸುಣ್ಣ, ಬಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟ ಇನ್ನೇನೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವೀರಭದ್ರ. ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಬಹಳ ಸಲ ಅವನು ಬಲವಂತ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದನಲ್ಲ ಅಂತ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ನನ್ನ ಮಗಳು ಸುಮತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ, ನಾನು ಪತ್ತೀ, ಪುತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟೆ.

ನಮ್ಮಮ್ಮನಿಗಂತೂ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಅಂದ್ರೆ ಪ್ರಾಣ. ಅದೇನು ಅಡುಗೆ, ಅದೇನು ತಿಂಡಿಗಳು. ಹೋದ ದಿನದಿಂದಲೇ ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿ ನಮಗೆ ಔತಣ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಪಂಡಿತರದ್ದು. ಶಾಮಾ ಪಂಡಿತರು ಆಯು ವೇದದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎತ್ತಿ ಆಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಳಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಲಿಗೆ. ಆದರೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದ ಮೊದಲೆರಡು ದಿನ ಪಂಡಿತರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಮಯವೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋ ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾದ ಅನಂತರ “ಸುಮತಿ ಎಲ್ಲಿ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಸುಮತಿ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಜೊತೆ ಟೆಂಟ್ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. “ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬಂದು ನೋಡ್ತಾಳೆ” ಅಂದೆ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಔತಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಮ್ಮ ಒಂದು ಹೊಸ ತರಹ ಸಜ್ಜಪ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಧಾರವಾಡದ ಕಡೆಯ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ. ಗಾರಿಗೆ ಅಂತೆ. ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಎರಡೆರಡು ತಿಂದು. ಊಟವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸುಮತಿ ‘ಯಾಕೊ ಹೊಟ್ಟೆ ನುಲಿತಾ ಇದೆ’ ಅಂತ ಶುರು ಮಾಡಿದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ನುಲಿತ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತ ಅಳುಕ್ಕೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಸರಿ, ಅವ

ಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪಂಡಿತರ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿದೆವು. ಅವರು ಒಳಗಿನಿಂದ ಎಂಥದೋ ಒಂದು ಬೇರನ್ನು ತಂದು ಕಲ್ಲುವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಜೇನುತುಪ್ಪ ಬೆರಸಿ ಸುಮತಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಕೊಟ್ಟರು. 10 ನಿಮಿಷದಲ್ಲೇ ನುಲಿತ ನಿಂತು, ಸುಮತಿ ಗೆಲುವಾದಳು. ನಾನು “ಪಂಡಿತರೇ, ಸುಮತೀನ” ನಿನ್ನೆಯೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ವಡೀಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಔಷಧಿಗೋಸ್ಕರ ಬರೋ ಹಾಗಾಯ್ತು” ಅಂತ ವೇಚಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಪಂಡಿತರು “ಅದೇನು ಮಹಾ ಬಿಡೋ, ಸುಮತಿ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿ. ಮನೇಗೆ ಬರದಿದ್ದ್ರೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತೇ ? ಅಲ್ಲದೇ ಹಳೇ ಗಾದೆ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇನೋ?” ಅಂದ್ರು.

“ಯಾವ ಗಾದೆ ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

ಅವರು “ಗಾರಿಗೆ ತಿಂದವಳು ಬೇರಿಗೆ ಬಾರಳೇ ?” ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಕ್ಕರು.

*

*

*

ರಾಜಣ್ಣನ ಕಥೆ ಕೇಳಿ ಒಂದು ರೌಂಡ್ Polite laughter ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿತು. ದೇವೇಂದ್ರ “ಸುಮತೀಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ನುಲಿಯೋ ಬದಲು, ಅಲರ್ಜಿಕ್ ರಿಯಾಕ್ಷನ್ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಬೊಬ್ಬೆಯಾಗಿ ಮನೇಲಿ ಹಾರಾಡ್ತಾ ಇದ್ರೆ ಇನ್ನೂ ಹಳೇ ಗಾದೆ ಕೋಟ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು” ಅಂದ. “ಏನದು?” ನಾನು ಕೇಳಿದೆ.

ಅವ “ಗಾರಿಗೆ ತಿಂದವಳು ಸೂರಿಗೆ ಹಾರಳೇ ?” ಅಂದ.

ಮನೇ ಗೌಡ “Sadistic bastard” ಅಂತ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಕಥೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗಳು ಸುಚಿತ್ರಾ ಎಂ. ಎ. ನಲ್ಲಿ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದು ದಾವರ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೀರಿತು ಅಂತ ಕನಸು ಕಾಣ್ತಾ ಇದ್ದ. ವಿಧಿ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ನಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ಲೀವರ್ ಕಂಪೆನಿಲಿ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂಗೆ ಹೋಗಿ, ಸೆಲೆಕ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬೆಗೆ ಹೋಗ್ತೀನಿ ಅಂತ ಸುಚಿತ್ರಾ ಹಠ ಹಿಡಿದಾಗಲೇ, ಮನೆಯೋರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದು ಸುಚಿತ್ರಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಲ್ಲ ಅಂತ. ಬೇರೇ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಸುಚಿತ್ರಾನ ಬಾಂಬೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು.

ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸುಚಿತ್ರಾ ಬಾಂಬೆಯಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ತಿಳಿಸ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಅವಳ ಬಾಸು ಷಂಜಾಬಿ ಅಂತೆ. ಹೆಸರು ಸೈನಿ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯೋರು, ತುಂಬ ಎನ್‌ಕರೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡ್ತಾರೆ ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಸುಚಿತ್ರಾ

ಹೇಳಿದಾಗ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಪುಕ ಪುಕ: ತೀರಾ Encouragement ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೋ, ಏನೋ ಅಂತ. ಒಮ್ಮೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬಾಸಿನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಅಂತ ಸುಚಿತ್ರಾ ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಮೇಲು ಕೋಟೆ ದೇವರಿಗೆ ಹರಸಿಕೊಂಡರಂತೆ ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಸೈನಿಗೆ ಮದುವೆ ಯಾಗಿ, ಸುಚಿತ್ರಾ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗಳೊಬ್ಬಳಿದ್ದಾಳೆ ಅಂತ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆದು ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಹಿಂದಿ ನ್ಯೂಸ್ ಮುಗಿಸಿ, ಟಿ ವಿ.ನಲ್ಲಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಒಂದು ಜಲಪಾತ ಕಾಣಿಸಿತು. ನೀರು ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುರಿಯಿತು. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬ ತರುಣಿ ಈಜು ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೆ. “ಪಾಪ, ಮನೇಲಿ ಏನು ನೀರಿನ ತಾಪತ್ರಯಾನೋ” ಅಂತ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಸಿಂಪತಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾಬೂನೊಂದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಒಂದು ತರುಣಿಯ ಕೈ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮೋಹಕ ಮುಗುಳುನಗೆಯ ತರುಣಿಯ ಮುಖದ ಕ್ಲೋಸ್ ಅಪ್. “ಅರೆ, ಎಲ್ಲೋ ನೋಡಿದ ಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ!” ಅಂತ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಕನ್ನಡಕ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನೋಡ್ತಾರೆ—ಸುಚಿತ್ರಾ!

“ಆಯ್ಯೋ” ಅಂತ ಚೀರಿ ಬಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ್ನು, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ನೀರು ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಮುಂಬಯಿಗೆ ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಕಾಲ್.

ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನ ಬೈಗಳ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಸುಚಿತ್ರಾ ನೀಡಿದ ಸಮ ಜಾಯಿಷಿ: ಅವರ ಕಂಪೆನಿ ಸಾಬೂನಿನ ಜಾಹಿರಾತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮಾಡೆಲ್ ಬರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. “ನೀವೇ ಯಾಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಒಳ್ಳೇ ಫೋಟೋಜೆನಿಕ್ ಮುಖ ಇದೆ ಅಂತ ಸೈನಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. 20,000 ರೂ. ಸಂಭಾವನೆ ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸಂಭಾವಿತ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇತ್ತಳಂತೆ.

“ಈ ಆಟಾ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಈ ಕ್ಷಣಾನೇ ಕರೆಸಿ. ಇಲ್ಲಿದ್ದೆ ಬೋರ್ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡೆ” ಅಂತ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗಳನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಿಸಾನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರೀಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಹುದ್ದೆ ಕೊಡಿಸಿದರಂತೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ್ನು ಕೇಳಿದರಂತೆ. “ಅದು ಹೇಗಿ ಅಂತಹ ಹರಮಾರೀನ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದಿ?” ಅಂತ. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಗುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಾರೆಯೇ? ಮುಗುವಾಗ ಹೇಳಿದರಂತೆ

“ಹಳೇ ಗಾದೇ ಕೇಳಿಲ್ಲವೇನೋ, ಬಾಸಿಗೆ ಮಿಂದವಳು ಜೂಸಿಗೆ ಸೇರಳೇ?”

ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು ?

ಆರತಿ

೧. ಮಕ್ಕಳಿವರೇನಮ್ಮ, ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ !

ಅ) ಮುಲಾಯಂ ಸಿಂಗ್ ಯಾದವ್ 1991ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಕುರಿತು.

ಆ) ಲಲ್ಲೂ ಪ್ರಸಾದ್ ಯಾದವ್ 1989ರಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರ್ ಕುರಿತು.

ಇ) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ 1933ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಾತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು.

೨. ನಾನೇ ವೀಣೆ ನೀನೇ ತಂತಿ, ಅವನೇ ವೈಣಿಕ.

ಅ) ಗಾಡ್ಗಿಲ್ ಅವರು ಎಂ. ಜೆ. ಅಕ್ಬರ್ ಜತೆ. ರಾಜೀವ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ.

ಆ) ವೀಣೆ, ತಂತಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧಿಸುವಾಗ.

ಇ) ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಕಾವ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ.

೩. ನನ್ನ ಹರಣ ನಿನಗೆ ಶರಣ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣ.

ಅ) ವಿ. ಸಿ. ಶುಕ್ಲ, ರಾಜೀವ್ ಕುರಿತು.

ಆ) ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ, ಮುಲಾಯಂ ಸಿಂಗ್ ಹತ್ತಿರ ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ.

ಇ) ಎರಡನೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯ (ಇ) ನೋಡಿ.

೪. ನಿನ್ನಾಂಗ ಆಡಾಕ ! ನಿನ್ನಾಂಗ ಹಾಡಾಕ ! ಪಡೆದು ಬಂದವ ಬೇಕೋ.

ಅ) ಭಾರತದ ಸಮಸ್ತ ಜನಸ್ಕೋಮ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು.

ಅ) ಅದೇ ಜನಸ್ತೋಮ ದೇವೀ ಲಾಲ್ ಅವರ ಕಪಿ ಚೀಪ್ಪೆ ನೋಡಿ.

ಇ) ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಟಾಗೋರ್ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು.

೫. ನೀರಿಲ್ಲದ ಜಳಕ ಮಾಡಿರಬೇಕೋ.

ಅ) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಲ ಮಂಡಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಲಹೆ.

ಆ) ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಎಂ. ಪಿ.ಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಉಪದೇಶ.

ಇ) ಶಿಶುನಾಳ ಪರೀಫ್ ಸಾಹೇಬ ಅವರು ಭಕ್ತಿಮಗ್ನರಾಗಿ.

೬. ನೀವಾರಲಾ, ನೀವಾರಲಾ, ನೀವಾರಲಾ.

ಅ) ಚುನಾವಣೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮತದಾರರ ಉದ್ಗಾರ.

ಆ) ಟೆಕೆಟ್‌ಗಾಗಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಪುಢಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರಾಜೀವ್ ಉದ್ಗಾರ.

ಇ) ಬೇಂದ್ರೆ, ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಕುರಿತು.

೭. ಇವನಾರೋ ಸನ್ಯಾಸಿ, ಅತ್ತೊಬ್ಬ ಬಿಕನಾಸಿ, ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ದರವೇಶಿ.

ಅ) ಚಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಚಿಮನ್ ಭಾಯ್, ಚೌಟಾಲಾ.

ಆ) ದೇಶ ಬಾಂಧವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಲಘು ಮಾತುಗಳು ಸಲ್ಲ.

ಇ) ದಾರ್ಶನಿಕ ಬೇಂದ್ರೆ ಬಹು ಹಿಂದೆ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಚಿತ್ರ.

೮. ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಿಹೆನು ಒಳಗೆ ಬರಲಪ್ಪಣೆಯೆ ದೊರೆಯೆ ?

ಅ) ಬಂಗಾರವ್ವ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ನಿವಾಸದ ಬಳಿ.

ಆ) ಹೆಗ್ಗಡೆ, ದೇವೇ ಗೌಡರ ನಿವಾಸದ ಬಳಿ.

ಇ) ಬಳೆಗಾರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ರಾಯರ ನಿವಾಸದ ಬಳಿ.



ಎರಡು ಹಳೆ ಜೋಕುಗಳು

ಚಂಬಾ

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿ ಇನ್ನೂ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲದ, ಎಂ.ಸಿ.ಪಿ. ಎನ್ನುವ ಬೈಗುಳ ಇನ್ನೂ ಶಬ್ದಕೋಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿಲ್ಲದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಸರು ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇತ್ತಂತೆ. ಆಗಿನ—ಅಂದರೆ 17ನೆಯ ಶತಮಾನದ—ಎರಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಗೆಹನಿಗಳು :

1

ಇಬ್ಬರು ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯರು ಬಹಳ ದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

‘ಏನಪ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದಿಯಾ ?

‘ಚೆನ್ನಾಗಿಧಿನಿ ಕಣಣ್ಣ ನನ್ನ ಲಗ್ನ ಆಯ್ತು .

‘ಭಲೇ ಭಲೇ’.

‘ಅಯ್ಯೋ, ಏನು ಭಲೇ ಬಿಡು. ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಹೆಂಡತಿ ಒಳ್ಳೆ ತಾಟಗಿತ್ತಿ’.

‘ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ’.

‘ಅಷ್ಟೇನೂ ಪಾಪ ಅನ್ನಬೇಡ. ಅವಳಿಷ್ಟು ನನಗೆ 2.000 ರೂ. ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೇಲ’.

‘ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಕಣಯ್ಯ. ನಿಂದೊಳ್ಳೆ ಅದೃಷ್ಟ’.

‘ಏಂತಾ ಅದೃಷ್ಟ ಬಿಡು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕುರಿ ತೊಗೊಂಡ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಸತ್ತೋದವು’.

‘ಚೇ ಚೇ’.

‘ಹಾಗಂತ ಲಾಸ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನು. ಚರ್ಮ ಮಾರಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಬಂತು’.

‘ಭೇಷ್ ಭೇಷ್’

‘ಅಯ್ಯೋ ಸುಮ್ಮಿರಣ್ಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟೊಂದೆ. ಆ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿತ್ತು .

‘ಅರೆ ಅರೆ ಚು ಚು’.

‘ಆದರೆ ಆ ಮನೆ ಒಳಗೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀನೂ ಇದ್ದಳು’

ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲವೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲದ ಮೂಕಿ. ಇವನ ಊರಿಗೆ ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮಂತ್ರವಾದಿ ಬರುವ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ರೈತ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬಾಯಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡ.

ಇದೇನು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ ಬಿಡು. ಪಾರಿಜಾತದ ಗಿಡದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಎಲೆ ತಂದು ಅವಳ ನಾಲಿಗೆ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಳೋ ಮಂತ್ರ ಅವಳ ಕಿವಿಲಿ ಹೇಳು. ಅವಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರವಾದಿ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟ.

ರೈತನಿಗೆ ಮುಷಿಯಾಯಿತು. ಒಂದು ಎಲೆ ಬದಲು ಮೂರು ಎಲೆ ನಾಲಿಗೆ ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿದ.

ರೈತನ ಹೆಂಡತಿ ತಕ್ಷಣ ಮಾತನಾಡಿದಳು. ಆಡಿದಳು, ಆಡಿದಳು, ಆಡಿದಳು...

ಈಗ ರೈತನಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ಇವಳು ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸು ತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸರಿ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಮಂತ್ರವಾದಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ.

ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆಯಾ ? ಮಂತ್ರವಾದಿ ಕೇಳುತಾನೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು ಎಲೆ ಬದಲು ಮೂರು ಎಲೆ ಇಟ್ಟಿದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ದೇವರೆ ನಿನ್ನ ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಮಾತನಾಡದೇ ಇರೋ ಹೆಂಗಸರನ್ನ ಮಾತನಾಡೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋದು ಸುಲಭದ ವಿಷಯ ಅಂತ ನಾನು ಅವತ್ತೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರೋ ಹೆಂಗಸರನ್ನ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾಡೋವಷ್ಟು ವಿದ್ಯೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಕಲಿತಿಲ್ಲ.



ಪವಿತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಪುರಾಣವು

ಬಿ. ಮಾಲಿನಿ ಮಲ್ಯ

ಪವಿತ್ರ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಾಗ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಚುನಾವಣಾ ಚಂಡಮಾರುತದ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಅರಿಯದವರುಂಟೆ! ಭರತ ಖಂಡದ ಭಾಗ ವಾಗಿರುವ ನಮ್ಮೂರಿಗೂ ಅದು ಬೀಸದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ನಮ್ಮೂರು ಅಂದರೆ ಗೊತಾಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಧರಣಿಮಂಡಲದೊಳು ಜಸವಡೆದ, ಭರತ ಖಂಡದ ಮಧ್ಯ ದೊಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರ್ಪ, ವೆಸರ್ವಡದ ಪಳ್ಳಿ-ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯೇ ನಮ್ಮೂರು! ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿ ಎಂದಾಕ್ಷಣ— “ಇದೇನಿದು! ಹಾವುಗಳು ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯೆ?” ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಥಳ ನಾಮ ಸಂಶೋಧಕರು ತಲೆ ಕೆರೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಗೂ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ; ಕತೆಯಿದೆ. ಅದೊಂದು ಬರಿಯ ಕೆಗ್ಗಳ್ಳಿ ಇರಬಹುದೆಂಬ ಶಂಕೆಯೂ ಬೇಡ. ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯ ನಾಮೇತಿಹಾಸ ವನ್ನಾಗಲೀ, ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣವನ್ನಾಗಲೀ ಬಣ್ಣಿಸಲು ಈಗ ನನಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಎಂದಷ್ಟೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬೇ ಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯದಿರಿ. ಬಡತನ, ಅನರಕ್ಷತೆಗಳೇ ರೂಪು. ತಳೆದು, ಚಲಿಸುವ ಜಂಗಮಕೋಶದಂತಿರುವ ಬಡ ಜನರು, ಪಟ್ಟಣದ ಹಾಳು ಬದುಕಿಗೆ ಒಲಿ ಬೀಳದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹರ ಹಿಡಿದು ಉಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲ್ಲವೇ ಇಂದು ಭಾರತಾಂಬೆಯ ನಾಡಿ ಮಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ?

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಬೀಸಿದ ಚುನಾವಣಾ ಮಲಯ ಮಾರುತ ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಗೆ ಅದೆಂಥ ತಂಪನ್ನು ನೀಡಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ಘನ ಉದ್ದೇಶ.

ಅದು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ವಿವಿಧ ರೂಪ, ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರ ತಾಳಿ, ಚುನಾವಣಾ ಚಿಹ್ನೆಗಳೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯ ಹಾದಿ, ಬೀದಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಚರಿಸಿದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಶಬ್ದಗಳೇ ಸಾಲವು! ನಮ್ಮೂರಿನ ವೃಕ್ಷರಾಜಿಗಳೆಲ್ಲ ಪಕ್ಷಭೇದವನ್ನು ಮರೆತು, ಪಕ್ಷಕೇತನಗಳನ್ನು ಮೆರೆಯಿಸುತ್ತ, ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ! “ನಾ ಮುಂದು” “ತಾ ಮುಂದು” ಎಂದು ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಯಿಸುತ್ತ, ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಡಲು ಧಾವಿಸುತ್ತಿರುವ ಚುನಾವಣಾ ರಣಕಣದ ವೀರಭಟರ ಪೌರುಷದ ಕೇತನಗಳವು, ಎಂದ ಮೇಲೆ, ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟುವ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಮರದ

ಮೇಲೇನು ಕೆಲಸ ? ಮಂದ ಮಾರುತನ ಮೈ ಸೋಂಕಿಗೆ ಪುಲಕಿತಗೊಂಡು ತಟಪಟ ವೆಂದು ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತ, ರಣಭೇರಿಯ ಒಣ ಸದ್ದನ್ನು ನಾಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕೇತನಗಳ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಷ್ಠೆ ಸಾಮಾನ್ಯದ್ದಲ್ಲ! ಬೀದಿ ಬದಿಯ ತಂತಿ ಕಂಬಗಳನ್ನೇ ತಂತಿ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ರಾಗ, ತಾಸ, ಆಲಾಪಗಳನ್ನು ನುಡಿಸುತ್ತ, ರಣಗೀತದ ಸೊಬಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪಕ್ಷಕೇತನಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಲೆದೂಗದವರುಂಟೆ! ವಟ, ವಟವೆಂದು ಕೂಗುತ್ತ, ವರ್ಷಧಾರೆಯ ಆಗಮನದ ಹರ್ಷ ಪಾರ್ತೆಯನ್ನು ಮಂಡೂಕಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿ ಹೊಸತೇನಲ್ಲ. ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯ ಡಾಂಬರು ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡದ ಗೋಡೆ, ಸುತ್ತು ಪಾಗಾರಗಳೆಲ್ಲ 'ಓಟು' 'ಓಟು' ಎಂದು ಕಿರಿಚುತ್ತ, ಚುನಾವಣಾ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಗತಿ ಒಂದು ಮಂದಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಾರದು. ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಲ್ಲು ಸಹ ಅರಳಿ ಹೂವು, ಬಂಡೆಗಳು ಸಹ ಬಿರಿದು ಹಕ್ಕಿ, ಹಣ್ಣು, ಮನುಷ್ಯ, ಸೈಕಲು, ಕಾರು, ಬಸ್ಸು, ವಿಮಾನ—ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಜಡ, ಚೇತನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ನಂಬಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ! ಬೇಕಾದರೆ ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯ ಮೂಡಣಕ್ಕಿರುವ 300 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಭೀಮನ ಬೆಟ್ಟವನ್ನೊಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ. ಚುನಾವಣಾ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಬ್ಬಂಡೆ ಬಿರಿದು, ಸುಂದರವಾದ ಕಮಲದ ಹೂವು ಅರಳುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಮೇಲಾದರೂ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿಯೇ ನಂಬುತ್ತೀರಿ.

ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಗೆದ್ದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳೂ ಘುಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿದ್ದನ್ನು ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳದವರಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅಂದರೂ, “ಮೊದಲು ಕೆಲಸ; ಆ ಮೇಲೆ ಮಾತು” ಎನ್ನುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಯ ಆಬಾಲ ವೃದ್ಧರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈ ತುಂಬ ಕೆಲಸ. ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಕೆಲಸ. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು ಆಗಲೇ ಬೇಕಲ್ಲವೆ ? ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಾರಿದಾಗಲೇ ನೀವು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕಾಯಿಗಳಂತಿದ್ದ ಕವಿಗಳು, ನಾಟಕ ಕಾರರು, ಸಂಗೀತಗಾರರೆಲ್ಲ ಗುರುತಿಸುವವರಿಲ್ಲದೆ ಸೊರಗಿದ್ದನ್ನು ಮರೆತು, ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ, ಕವನ, ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿ, ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಿಕಾಸೋ, ರೆಂಬ್ರಾಂಡರಂತಹ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ನಾಚಿಸಬಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದರು ಬಣ್ಣ, ಕುಂಚಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯ ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡದ ಗೋಡೆ, ಬಂಡೆಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನೊತ್ತುತ್ತ, ಸುತ್ತಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳ ಮೈಯ ರೋಮರಾಜಿಗಳೆಲ್ಲ ಹರ್ಷದಿಂದ ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮೂರಿನ ಪುಟಾಣಿಗಳಿಗಂತೂ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಅಪಾರ. ಬಸ್ಸು, ಕಾರು, ರಿಕ್ಷಾ ದಂಥ ವಾಹನಗಳು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು, ಚುನಾವಣಾ ವೀರರ ಅದ್ಭುತ ಪರಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಸಾಗುವಾಗ, ಈ ಪುಟಾಣಿಗಳೊಳಗೆ ಪೈಪೋಟಿ; ಪಾಹನ ಗಳು ಉದುರಿಸುವ ಬ್ಯಾಜು, ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಪುಟಾಣಿಗಳೊಳಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಬ್ಯಾಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಕ್ಷ ಭೇದವನ್ನೆಣಿಸದೆ ಎದೆಯ ತುಂಬ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಜಯಕಾರ ಹಾಕುತ್ತ, ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಾಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳದವರುಂಟೆ ? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿರುವಾಗ ತಾವೇಕೆ ಹಿಂದುಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆದಂತಿವೆ ನಮ್ಮೂರ ನಾಯಿಗಳು ! ಅನುಯಾಯಿ ಗಳೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯಲು ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿಂದೇಟು ಹೊಡೆ ದರೂ, ಅನುನಾಯಿಗಳೆಂದಾದರೂ ಖಂಡಿತ ಕರೆದಾರು ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮ್ಮೂರ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ. ದೇಶ ಸೇವೆಯಂಥ ಪವಿತ್ರ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಪುಟಾಣಿಗಳಂತೆ 'ನಾಯಿಗಳಿಗೂ ಪಕ್ಷ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಬ್ಯಾಜುಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತ ಅವು ಹಾದಿ, ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ 'ಮೇಲೆಯೂ ಮನುಷ್ಯ "ತನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಮಿದುಳು ಇರುವುದು"—ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೀಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. "ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಿಗೆ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಬ್ಯಾಜು ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಿಗಿದು ಹಾಕಿಯೇನು" ಎಂಬುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಕಚ್ಚಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗಿಂತ ಈ ನಾಯಿಗಳೇ ಲೇಸಂತೆ. ಹೀಗೆಂದವರು ಯಾರು ಗೊತ್ತೇ ? ನನ್ನ ಮಗಳು, ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಮುನ್ನ ! "ಇದೇನು ಅಸಂಬದ್ಧ ? ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಬಾಲೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಏನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮಣ್ಣು ?" ಎಂದು ನೀವು ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಿ. ಅವಳ ಮೂರನೆಯ ತರಗತಿಯ ಸಮಾಜ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ. ಗ್ರಾಮಾಡಳಿತ, ತಾಲೂಕು ಆಡಳಿತ, ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ, ದೇಶಾಡಳಿತಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಸ್ತೃತ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮುನ್ನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಇಷ್ಟೊಂದು, ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಕರತಲಾಪುಲಕವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಚುನಾ ವಣಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸದೆ ತನ್ನಂಥವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ ಆಕೆ. ಆದರೂ, ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯೊಳಗಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದೀತು ಎನ್ನುವ ಆಶಾವಾದದಿಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಆಕೆ, ಈ ಕುರಿತು ಮನವಿ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಬರೆದು,

ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹಾಗೊಂದು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತರೆ, ಮಹಾನ್ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ! ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಗಾಧವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ತನಗೆ ಗಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೆಲ್ಲ ಮೂರನೆ ತರಗತಿಯ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಾತನಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

ಅಲಕಾಪುರಿಯ ದೊರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕುಬೇರನೇ ಚುನಾನಣಾ ಪುಣ್ಯೋದಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾವಿನಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡಾರ ಹೂಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ ನೀವು ನಂಬಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೂತಿಟ್ಟ ಗುಪ್ತ ಧನವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಗೆದು, ಅಗೆದು ತನ್ನ ದೂತರ ಮೂಲಕ ಮೊಗೆದು, ಮೊಗೆದು ಮತದಾರರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಗೆ ಪ್ರತಿಫಲದ ರೂಪ ದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುವುದೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ದೃಶ್ಯ. ಮತದಾನದ ದಿನ ವಂತೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮತದಾರನೂ ವಿವಿಧ ರೂಪ, ವಿವಿಧ ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ, ಮತಗಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ಹೊರ ಡುವುದನ್ನು ಕಾಣುವುದೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬು! ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ತೋರಿಸಿದ ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನ ಸುಳ್ಳೆಂದು ವಾದಿಸುವ ತಲೆಹರಟೆ ವಿಚಾರವಾದಿಗಳಿಗೂ ಪಾರ ಕಲಿಸಬಲ್ಲ ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಯನ್ನು ಮರೆಯಲುಂಟೆ ?

ಮತಗಟ್ಟೆಗಳ ಹೊರಗೆ ಅದೃಶ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗುಡಾರ ಹಾಕಿರುವ ತಂಪು, ಬಿಸಿ ಪಾನೀಯಗಳು ಮತದಾರರ ಬಾಯಿಗೆನೇ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತವಂತೆ! ಇಂತಹ ಪಾನ ಮಂದಿರಗಳು ಪುಣ್ಯವಂತರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯಂತೆ. ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ವೀರಭಟರಂತೆ ಓಟೆಂಬ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ರುಳಪಿಸುತ್ತ, ರಣೋ ತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮತಗಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನುಗುವ ಮತದಾರ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಮಾತೆಯು ಎಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞಳಾದರೂ ಸಾಲದು. ಮತದಾರ ಬಾಂಧವರ ಪೈಕಿ ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಬಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಷ್ಠೆ ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು, ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಒದ್ದು, ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನೇರಿ ವಿಶಾಲ ಭರತ ಖಂಡವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿರುವ (ಅಳಿಸುತ್ತಿರುವವರು?) ಭೂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಡಜನರ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಷ್ಠೆ, ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಗಳ ಪಕ್ಷನೋಟದ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿದಿರುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬಡ ದೇಶವಾಗಿ, ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಗಳ ನಾಡಾ ಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವಂತಾಗಲು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ತಯಾರಿ ನಡೆದಿದೆಯಂತೆ.

ಇದಿಷ್ಟು “ಪವಿತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಪುರಾಣವು” ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸುಂದರ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾ ಕಾಂಡ, ಹತ್ಯಾ ಕಾಂಡ, ವಿಜಯ ಕಾಂಡ, ವೃಕ್ಷ ಕಾಂಡವೆಂಬ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿವೆ. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತವಾದ “ಲಂಘನಂ ಪರಮೌಷಧಂ” ಅರ್ಥಾತ್ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬಣ್ಣನೆ ವೃಕ್ಷ ಕಾಂಡವೆಂಬ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ, ಅನೇಕಾನೇಕ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ವಿಷಯ, ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿ “ಪವಿತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಪುರಾಣವು” ದೇಶಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ತಪ್ಪದೇ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥ. ಈ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿದವರಿಗೆ ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನದ ಫಲ (ಚರ್ಮ ರೋಗ), ತುಂಗಾ ಪಾನದ ಫಲ (ಕರುಳು ಬೇನೆ), ಸಹಸ್ರ ಗೋವಾನದ (ಗೋ ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ) ಫಲ, ಭೂದಾನದ (ಅಣು ಸ್ಥಾವರ ಕಟ್ಟಿಸಲು) ಫಲ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಫಲಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಸಿಗುವುವು ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿದುದು.

“ಪವಿತ್ರ ಚುನಾವಣಾ ಪುರಾಣವು” ಈ ಕೃತಿ ಕೃತ, ತ್ರೇತ, ದ್ವಾಪರಾದಿ ಯುಗಗಳ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಹಂಬಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಕಾಲಕೋಶದೊಳಗೆ ಇರಿಸಿ ಹುಗಿಯಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಚುನಾವಣಾ, ವಿಜಯಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಮತದಾರರ ಸಂಘಟನೆಯೊಂದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.



ಮನೋ ವೈದ್ಯರು ಮನೋರೋಗಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು :

“ನಿಮ್ಮನ್ನ ಯಾರೋ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾರೆ ಅನ್ನೋ ಭ್ರಮೆ ಇದೆ ಅಂದ್ರಲ್ಲಾ, ಅದು ಭ್ರಮೆ ಅಲ್ಲಾರೀ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನಿಜವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಾನೆ. ನೀವು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನ ನಿಮ್ಮಿಂದ ವಸೂಲಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಆತ”

ಓ! ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್!

ಶಾಂತಾ ರಘು

ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್‌ಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಸಿನೋಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಜೂಜಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆಯಲ್ಲ—ಹ್ಯಾಪ ಮೋರೆ ಹಾಕ್ಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇದು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರೋ ರೂಢಿ.

ಅಮೆರಿಕಾದ ಈ ಜೂಜಿನ ನಗರವನ್ನು, ನೋಡೇ ಬಿಡೋಣ. ಅಂತ, ಕಾರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಟೂರು ಶುರು ಮಾಡಿದೆವು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಆಚೆ ಈಚೆ ಏನಾದ್ರೂ ನೋಡೋದಿದ್ದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲೇನಿತ್ತು ಮಣ್ಣು ? ಓ, ಮಣ್ಣೇ ಇತ್ತು. ಬರೀ ಮರಳುಗಾಡು ಮರಳಾ ಇತ್ತು. ಮೊಜಾವೇ ಮರು ಭೂಮಿ ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ. ಮೇಲೆ ರೇಣ ರಣ ಬಿಸಿಲು. ಸ್ಯಾಟೆನ್ನಿನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು ರೋಡು—ಸ್ಕೇಲಿನಿಂದ ಲೈನ್ ಎಳೆದ ಹಾಗೆ ನೇರವಾಗಿತ್ತು ನೂರಾರು ಮೈಲಿ. ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಬರೀ ಕ್ಯಾಕ್ಟಸ್ ಗಿಡಗಳು. ಉಷ್ಣಾಂಶ 40° ಇರಬಹುದು. “ಬಳ್ಳಾರೀಲಿ ಬಿಸಿಲೂಂತ ಗೊಣಗ್ತಾ ಇದ್ಯಲ್ಲಾ—ಈಗ ನೋಡು” ಅಂದ್ರು ಯಜಮಾನರು—A. C. ಕಾರೊಳಗೆ ಈಸಿಯಾಗಿ ಕೂತು, ಐಸ್‌ಕ್ರೀಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ.

“ಅಲ್ಲಾ ? ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಈ ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಯಾಕೆ ಹೀಗೆ ಮಿಲಿಯನ್ ಗಟ್ಟಿ ದುಡ್ಡು ಸುರಿದು ಈ ಕ್ಯಾಸಿನೋ ಸಿಟಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂತ ? ” ಅಂದ್ರೆ “ಈ ನೇವಡಾ ರಾಜ್ಯ ಬರೇ ಮರುಭೂಮಿ, ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಹೀಗೇನಾದ್ರೂ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಟೂರಿಸಂ ಯದ್ವಾ ತದ್ವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗತ್ತೆ—ದುಡ್ಡು ಸುರಿದ್ವೋಗತ್ತೆ” ಅಂದ್ರು.

ಈಗ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ ಟೂರಿಸ್ಟ್ ನಗರ ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್. ಇಲ್ಲಿ ಜೂಜಾಡುವುದು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 17,000 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಮೆಕ್ಯಾ ಎಂದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು. 55,000 ಹೋಟೆಲುಗಳಿವೆ.

ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್ ಇನ್ನೂ 50 ಮೈಲಿ ಇರುವಾಗಲೇ ಕ್ಯಾಸಿನೋಗಳ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಶುರು. ಅವುಗಳ ತದ್ರೂಪ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ Duplicateಗಳನ್ನೇ ರಟ್ಟಿನಲ್ಲೋ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲೋ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿ, Advertise ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ತಾರಕ ಮಂತ್ರ—“ಬನ್ನಿ! ಬನ್ನಿ! ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೂಜಾಡಿ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿ!” ಅಡಿದೋರೆಲ್ಲಾ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ರೆ ಆ ಕ್ಯಾಸಿನೋ ಮಾಲೀಕರು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೀಗೆ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲೇ ಕೊಳೀತಾ ಇದ್ದೋ, ಅರ್ಥವೇ ಆಗೊಲ್ಲ!

ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್ ನಗರ ನೋಡಿ ಖಚ್ಚಿನಿಸಿತು. ಇದೇನು ಹೀಗೆ ಹಾಳು ಸುರೀತಾ ಇದೆ? ಜನರ, ಕಾರುಗಳ ಓಡಾಟವೇ ಇಲ್ಲ, ಇಡೀ ನಗರವೇ ಒಂಥರಾ ಕಂದು ಬಣ್ಣ — ಹಸಿರೇ ಕಾಣ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲೆ? ಸರಿ, ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್ By day ಹೀಗೇ—ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ನಗರ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡೊಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಾ ಇದೆ. ಆರು ಗಂಟೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಹೋಟೆಲ್ ತಲುಪಿದೆವು. ತುಂಬ ಗ್ರಾಂಡಾದ ಹೋಟೆಲೇ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಕಕ್ಕಬೇಕಾಯ್ತು ಅನ್ನಿ. ನಮ್ಮ ಹೋಟೆಲ್ ಮುಂದೆಯೇ ಏರ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರನ್‌ವೇ ಇತ್ತು. ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷವೂ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಪ್ಲೇನ್‌ಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಬಂದಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಜೆಟ್‌ಗಳು. ಅಮೆರಿಕಾದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರರೂ, ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರೂ ಬಂದಿಳೀತಾ ಇದ್ದು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಬಡ Mercedes ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡೋಕೆಲ್ಲಿ ಪುರಸೊತ್ತು? ಅವರ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗೋದು ಹ್ಯಾಗೆ ಮತ್ತೆ?

ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಸಿನೋ Tropicanaದಲ್ಲಿ ಪೋಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಿ. (ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯಾಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ “ಏನು? Casino ಗೆ ಹೋಗಿ ಪೋ ನೋಡ್ಲಿಲ್ಲ?” ಅಂತ ಹೀಯಾಳಿಸೊಲ್ವೆ?) ಗ್ಯಾಂಜಲ್ ಮಾಡೋದೇ, ಬೇಡವೇ ಅಂತ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ ಜೂಜಿನ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಒಂಚೂರಾದ್ರೂ ಜೂಜಾಡದಿದ್ದ್ರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಅಂತ ನನ್ನ ವಾದ. ಒಂದು ಡಾಲರ್ ಹೋದ್ರೆ ನಮಗೆ 18 ರೂಪಾಯಿ ಹೋದ ಹಾಗೆ—ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಇರೋಣ ಅಂತ, ತಲಾ 50 ಡಾಲರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆವು ಜೂಜಿಗೆ.

‘ಪೋ’ ಇದ್ದದ್ದು ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೆ. ಇದೊಂದು 1½ ಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಮನೋರಂಜನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಸ್ಯ ನಟರು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲೆಲ್ಲ ಬಾಬ್ ಹೋಪ್, ಜೆಫ್ರಿ ಲೂಯಿ ಮುಂತಾದವರು ದಿನಂಪ್ರತಿ ಬರ್ತಾ

ಇದ್ರಂತೆ ಒಂದು ಕಲಾವಿದರ ರಂಡ ವಿವಿಧ ವಿನೋದಾವಳಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ಸರಿ, ಭರ್ಜರಿ ಜರತಾರಿ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ರೆಡಿಯಾದೆ. ಹೋಟಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದ್ರೆ—ಕಣ್ಣೇ ಕೋರೈಸಿ ಹೋಯಿತು. ನಾವು ಸಂಜೆ ನೋಡಿದ ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್ ಇದೇಯೆ? ಇಡೀ ನಗರವೇ ಧಗಧಗಿಸ್ತಾ. ಇತ್ತು! ಅದೇನು ದೀಪಾಲಂಕಾರಗಳು—ಅದೇನು ಸಂಭ್ರಮ, ಸಾವಿರಾರು ಕಾರುಗಳು ಮೈಲಿಗಟ್ಟಿ ನಿಯಾನ್ ಲೈಟುಗಳಿಂದಲೇ ಕ್ಯಾಸಿನೋಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೋ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ Cowboyಗಳ, ಕ್ಯಾಬರೆ ಹುಡುಗಿಯರ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ 40 ಅಡಿ, 50 ಅಡಿ ಕಟೆಟ್ ಗಳು; ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ದೀಪರಾಶಿಯಿಂದ ನಗರವೇ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿತ್ತೋ? ಹಸಿರು, ಹಳದಿ, ಕೆಂಪು ಜ್ಯೋತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವೇ ತೇಲ್ತಾ ಇದೀವೋ ಅಂತ ಭ್ರಮೆ ಉಂಟಾಯಿತು. Animation signs—ಅಂದ್ರೆ ಚಲಿಸುವ ಜಾಹೀರಾತುಗಳು— ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ 4 ಕಿ.ಮಿ. ಉದ್ದದ ನಿಯಾನ್ ಟ್ಯೂಬ್ ಲೈಟ್ ಬಳಸಿದಾರಂತೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿಯ ನಗುತ್ತಿರುವ ಬಾಯಿ 15 ಅಡಿ ಅಗಲ ಇದೆ!

ರಸ್ತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ Wedding chapels. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗೋದು ಬಲು ಸುಲಭ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 60,000 ಮದುವೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಡೈವೋಸ್ ಸಹ ಸಿಗತ್ತೆ! ನೀವು ಮೇಜರಾಗಿದ್ದು, ಸಿಂಗಲ್ಲಾಗಿದ್ದ್ರೆ ಸೈ—27 ಡಾಲರ್ ಒಗೆದು, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು, ಒಂದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾಗಬಹುದು.

ಸಾವಿರಾರು ಕಾರುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಮ್ಮ ಕಾರನ್ನೂ ತೂರಿಸಿಕೊಂಡು, Tropicana ಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದೆವು. ಕಾರು ಪಾರ್ಕು ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬರೇ 45 ನಿಮಿಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್ ಸಿಕ್ಕೇ ಬಿಡ್ತು. Tropicana ಅಂತೂ ಒಳ್ಳೆ ಇಂದ್ರ, ಲೋಕದಂತೆಯೇ ಜಗಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಾದ Auditoriumನಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಜನ ಘೇರಾಯಿಸಿ, ಡ್ರಿಂಕ್ಸ್ ಗುಟುಕರಿಸುತ್ತಾ, ಸ್ಟೀಮ್ ಇಂಜಿನ್ ತರಹ ಹೊಗೆ ಕಾರುತ್ತಾ, ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಓಲಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆ ದಿನದ 'ಪೋ' ಹೆಸರು 'Les Folies Bergere' ಅಂತ. ಓ! ಅದೇನು ರಂಗಭೂಮಿ ಜೋಡಣೆ! ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಡ್ರೆಸ್ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿಡ್ತಾ ಇದ್ದು! ಕಾಮೆಡಿ ಪೋ, ಮ್ಯಾಜಿಕ್

ಹೋ, Can-Can ಡ್ಯಾನ್ಸುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದು ನೂರಾರು ಜನ ಸೊಗಸುಗಾತಿ ಯರು ಎದೆಬಿಡದೆ ಕುಣೀತಾ ಇದ್ದು. ಲಾಸ್ ವೇಗನ್ ವಿವರೀತ ಸಖೆ ಅಲ್ವೆ ? ಅದ್ದರಿಂದ ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ ಅಂತ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೊರೂ ವಾರೂ ಒಟ್ಟೆ ಹಾಕೊಂಡಿದ್ದು. ಎಷ್ಟೋ ಡ್ಯಾನ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿ. ನಾವೂ ಏನೋ ಆಯಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಟಾಪ್‌ಲೆಸ್ ಪೋಗಳನ್ನ ನೋಡೇ ಅಭ್ಯಾಸವಾದವರ ಹಾಗೆ ಗಂಭೀರ ವಾಗಿ ನೋಡೇ ನೋಡಿದ್ದಿ. ಲಾಸ್ ವೇಗನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟ ದಿವಾಳಿ ಯಾಗೋದು ಖಂಡಿತ !

‘ಹೋ’ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಗುಂವೆಲ್ಲ ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ರೂಮುಗಳ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿತು. ನಾವೂ ನುಗ್ಗಿದೆವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನೂರಾರು ಜೂಜಾಡೋ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳ “ಖಿಟಖಿಟಾ” ನೂರಾರು ಜನ ತದೇಕ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಜೂಜಾಡ್ತಾ ಇದ್ದು. ತರಹಾವರಿ ಆಟಗಳು, Roulette, Crap, Poker, Bingo ಹೀಗೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ Mafia ಗ್ಯಾಂಗ್‌ಲ್ಲ ಸದಾ ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿರ್ತದಂತೆ.

‘One-eyed bandit’ ಅನ್ನೋದು ಒಂದು slot ಮೆಷಿನ್ನು. ಇವು ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನೂರಾರಿತ್ತತ್ವ. ಎಲ್ಲದರ ಮುಂದೂ, ದೊಡ್ಡ ಡಬ್ಬಗಳ ತುಂಬ ಡಾಲರ್ ನಾಣ್ಯ ತುಂಬೊಂಡು ಕೂತಿರ್ತಾರೆ. ನಾಣ್ಯವನ್ನ Socket ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಎಳೆಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಅದೃಷ್ಟ ಇದ್ರೆ, ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ, 2 ರಿಂದ. ನೂರಾರು ನಾಣ್ಯಗಳೂ ಬೀಳಬಹುದು. ನೀವೇನಾದ್ರೂ ಬೆಳಗಾಗಿದ್ದು ನರಿ ಮುಖ ನೋಡಿದ್ರೆ, Jackpot ಹೊಡೆದ್ರಿ. ಸಾವಿರಾರು ಡಾಲರ್‌ಗಳು !

ನಾವೂ ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟ ನೋಡೋಣ ಅಂತ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು Slot machineಗೆ ಹೋದ್ವಿ. ನಾವು ಯಾವ ನರಿ ಮುಖಾನೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ನುಂಗಿ ಸ್ವಾಹಾ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು, Slot machineಗಳು ತಣ್ಣಗೆ ಕೂತಿದ್ದು. ಎಲ್ಲೂ ಜೋಲು ಮುಖ ಹಾಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾಗಲೇ ಝಣ ಝಣಾಂತ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ನೋಡಿದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಮೆರಿಕದ ಮುದುಕ Jackpot ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ! ಮೆಷಿನ್ನಿಂದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿತಾನೇ ಇದ್ದು.

“ನೋಡಿದ್ಯೇನೇ ? ಇದೇ ಕನಕ ವೃಷ್ಟಿ ! ನೋಡೊಂಬಿಡು” ಅಂದು ನಮ್ಮವರು. ಆ ಮುದುಕನ ಮೇಲೆ ಬಲು ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚೇ ಆಯಿತು ನಂಗೇ. 10.000 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಬಂದಿದೀನಿ-ಐದೋ, ಹತ್ತೋ ಕಕ್ಕೋಕೆ ಏನಾಗಿತ್ತು

ಧಾದಿ ಈ ನನ್ನ ಮೆಷಿನ್‌ಗೆ ? “ಒಕ್ಕಣ್ಣಿನ ಡಕಾಯಿತ” ಅನ್ನೋದು ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮದೇ ಸೈ !

ಆಚೆ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಂಬತ್ತರ ಮುದುಕಿ ಮೂರು Slot ಮೆಷಿನ್ ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೇ ನಾಣ್ಯ ಹಾಕ್ತಾ ಇದ್ದಾಳು. ಒಂದರಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅದೇನು ಚುರುಕಾಗಿ ಓದಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾಳು ಅಂತೀರಿ ? ಅವಳಿಗೇನೂ ಅದೃಷ್ಟ ಇರಲಿಲ್ಲ— ಡಬ್ಬಗಳೆಲ್ಲಾ ಖಾಲಿಯಾದುವು. ಮುದುಕಿಗೆ ರೇಗಿ ಹೋಯ್ತು. “ಓ ! ಷ— ಪಿಟ್ !” ಅಂತ ಬಯ್ಯಾಡಿಕೊಂಡು ರಪರಪನೆ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕೊಂಡು ಹೋದಳು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ “ಅವ್ವಾ ! ಆಮ್ಮಾ ! ಓಡ್ಬನ್ನಿ !” ಅಂತ ನಮ್ಮ ಮಗಳು ಕೂಗಿ ಕೊಂಡಳು. ನೋಡಿದರೆ—ಅವಳು ಹಾಕಿದ 25 ಸೆಂಟು ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ 15 dollar ಬಂದಿತ್ತು ! ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಟರಿ ಬಿದ್ದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯ್ತು.

“ಬೇಗ ಹೋಗ್ಬಿಡೋಣ ಬನ್ನಿ. ಇಲ್ಲೇ ನಿಂತರೆ ಈ 15 ಡಾಲರನ್ನೂ Slot machineಗೆ ಹಾಕಿ ಬಿಡ್ತೀವಿ !” ಅಂತ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಬೇಗ ಕಾಲಿಗೆ ಬುದ್ದಿ ಹೇಳಿದ್ದು. ಮೈ ಮೇಲೆ ದೇವರು ಒಂದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೂತು ಕೊಂಡು ಜೂಜಾಡ್ತಾ ಇದ್ದು—ದುಡ್ಡು ಕಸಕ್ಕಿಂತ ಕಡೆ ಅಲ್ಲಿ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಡಾಲರ್ ಗೆಲ್ಲುವವರೆಷ್ಟೋ—ಸೋತವರೆಷ್ಟೋ ? ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿರವಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೆ—ಎಲ್ಲಾ ಕಳಕೊಂಡು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕೊಂಡು ಹೋಗೋರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ ! ಹಣದ ಪ್ರವಾಹವೇ ಹರೀತಾ ಇರೋ ನಗರ ! ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ದಾರಿ ಕಾಣದೆ — ಸದಾ ಕ್ಯಾಸಿನೋಗಳಲ್ಲೇ ಕೊಳೀತಾ ಇರೋ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರು ! ಓ ! ಲಾಸ್ ವೇಗಸ್ ! ಅನ್ನುತ್ತಾ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದೆವು.



ಮರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರಾದ ಸ್ಪ್ರಿಥ್‌ನರ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಕೇಳಿದರಂತೆ “ಏನ್ರಿ, ಇವತ್ತು ಏನೇನು ಮರೀಬೇಕು ಅನ್ನೋದು ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ ತಾನೆ !”

ಬರಲದೆ
ಜುನಾವಣೆ!!

• ಸಿಗಲವೆ
ಆಪ್ತಸನೆಗರು

- ತ್ರಿನಿವಾಸಲು

ಮನೆಗೊಂದು
ಉದ್ದಿಗ



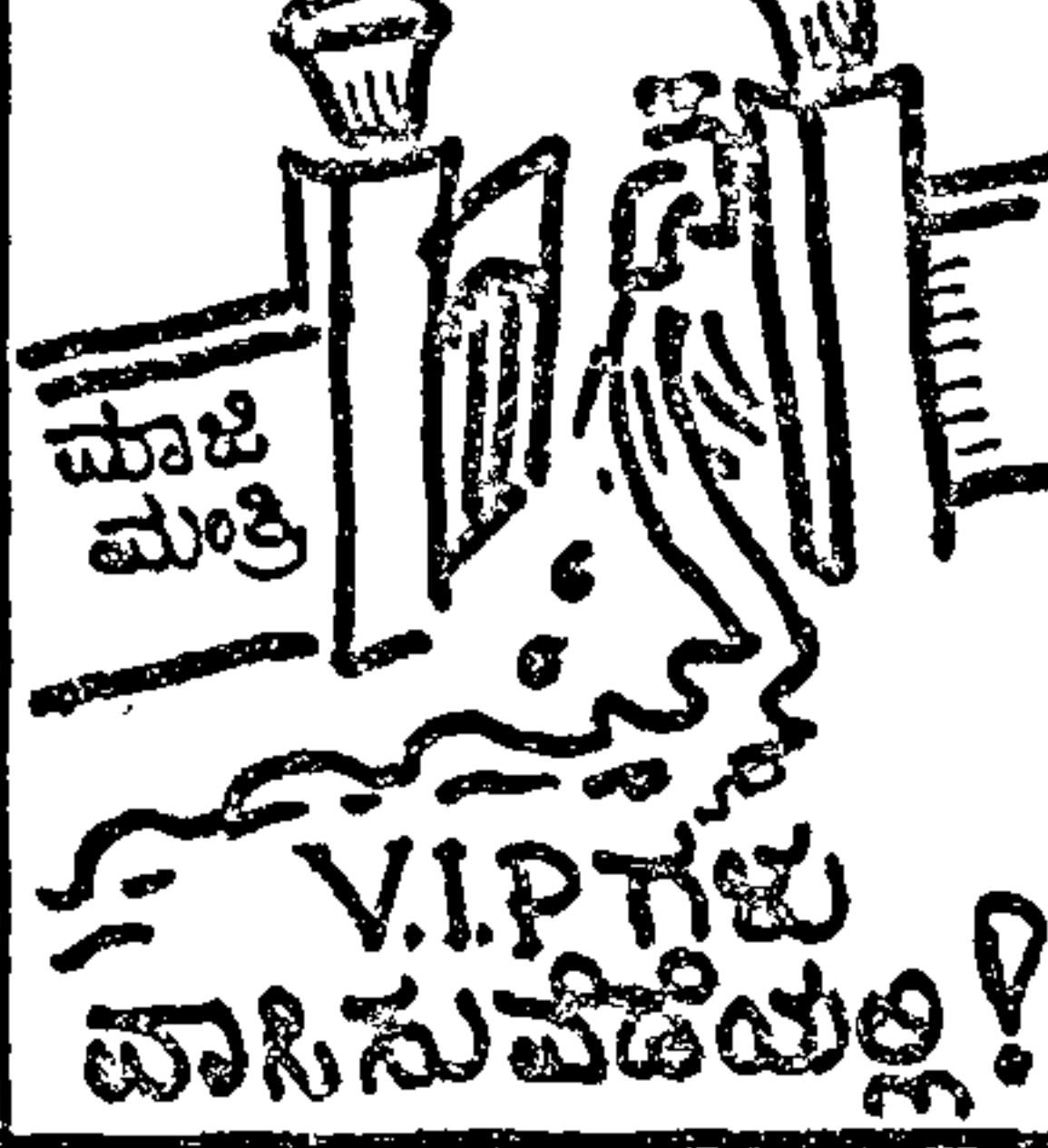
ತಲೆ ಮೇಲೆ ಸೂರು



ಪ್ರಕಾಶಮಾನ
ದೀಪಗಳು



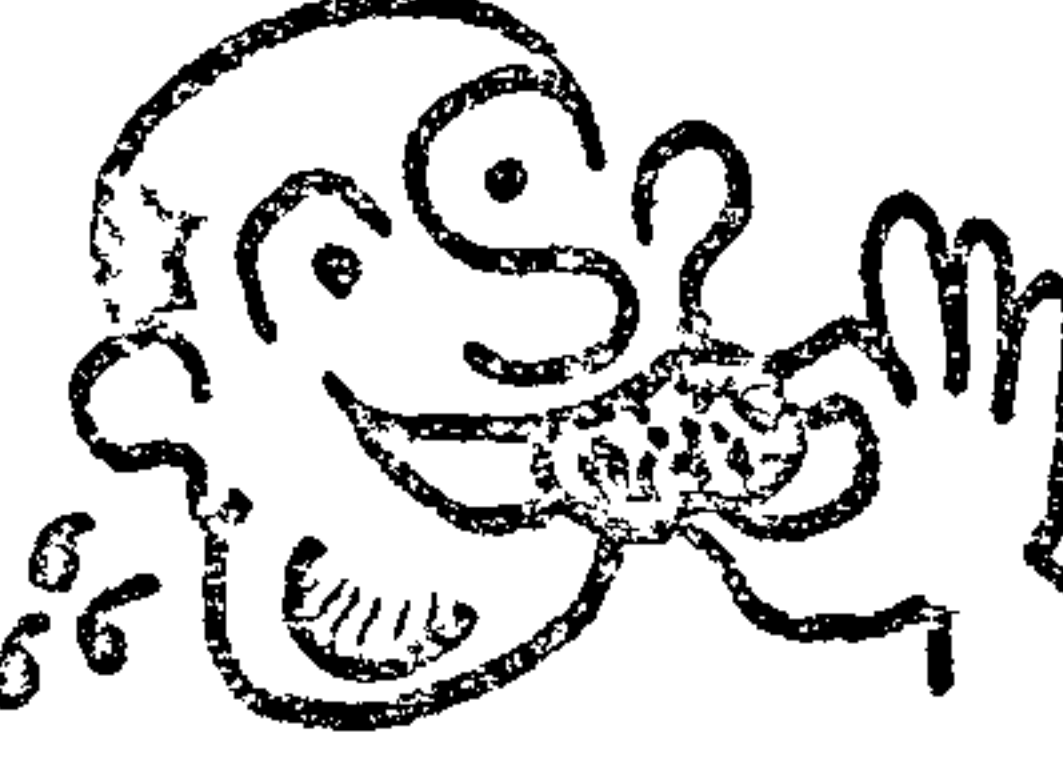
ದಪ್ಪ ನಲ್ಲ ನೀರು



ಗುಳಿ, ಗೂಳಿಗಳಿಲ್ಲದ
ರಸ್ತೆಗಳು



ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ
ಖಾದ್ಯ ತೈಲ



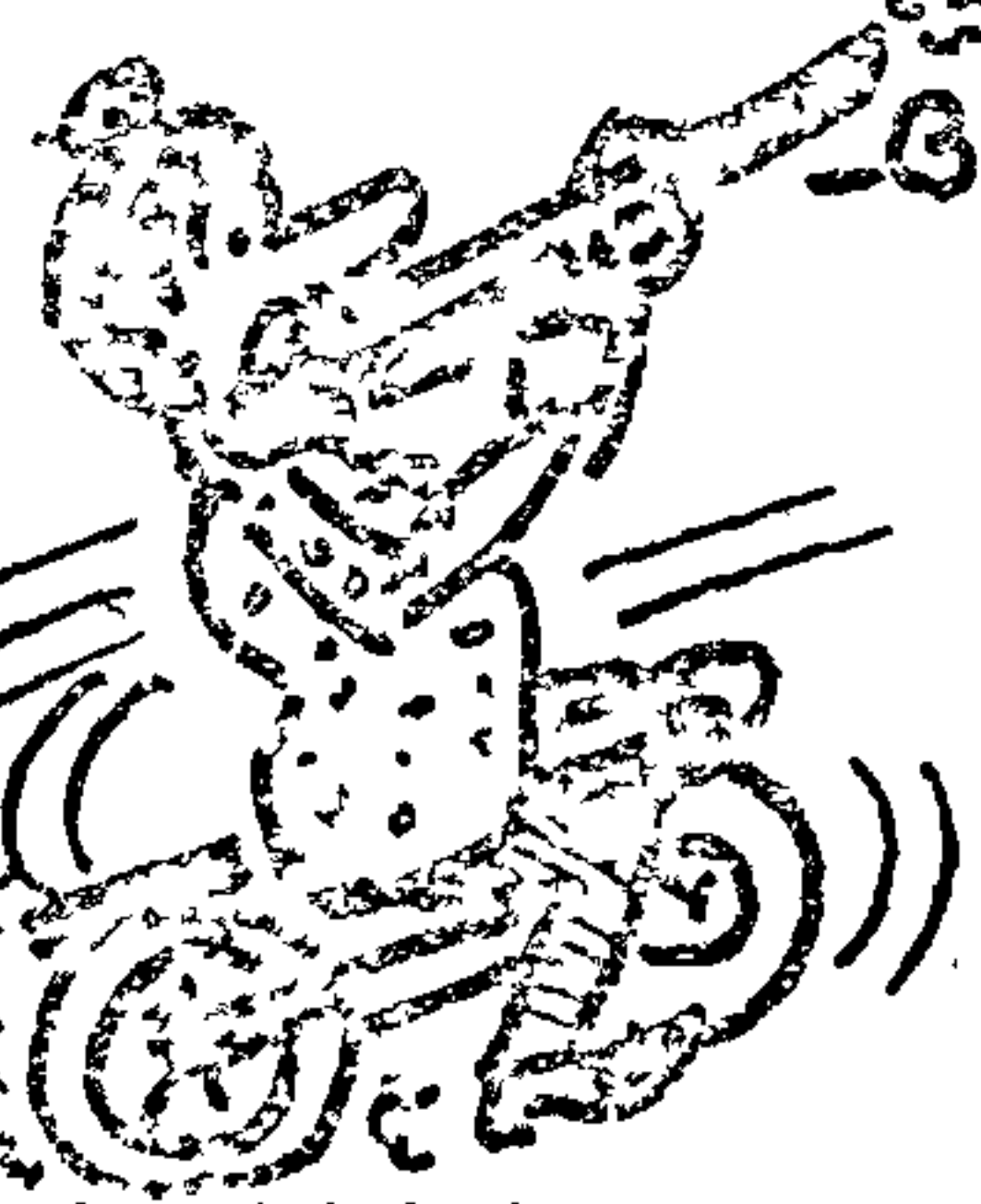
ಉತ್ತಮ ಸಾರಿಗೆ,
ವಪುಲ ರೈಲು



ಕ್ಯಾಪಿಟೇಷನ್
ಮಲ್ಲ ರಸ್ತೆ



ಸರಸು ದಿಲ್ಲದ
ಪಂಚಾಬ್ ಕಾಣ್ಕೆ



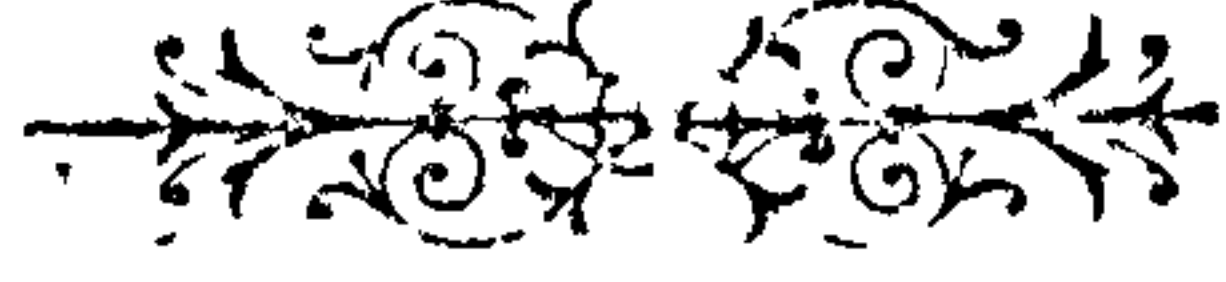
ಸುಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ
ಮನುಷ್ಯಗಳು



ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು
ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವುದು



ಕುಭಾರಯಗಳೊಂದಿಗೆ



ಕಾಶ್ಯಪ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್

119/1, ತ್ರಿನಿಧಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು 560 003

ಅಪರಂಜಿ ಜಾಹೀರಾತು ದರಗಳು

ಪೂರ್ಣ ಪುಟ (Full Page)-	ರೂ. 800/-	ಮೂರು ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನತಥ
ಅರ್ಧ ಪುಟ (Half Page)-	ರೂ. 400/-	
ಕಾಲು ಪುಟ (Quarter Page)-	ರೂ. 250/-	

ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚೆಕ್ಕುಗಳೊಡನೆ ಕೆಳಗಿನ
ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ.

ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ

36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

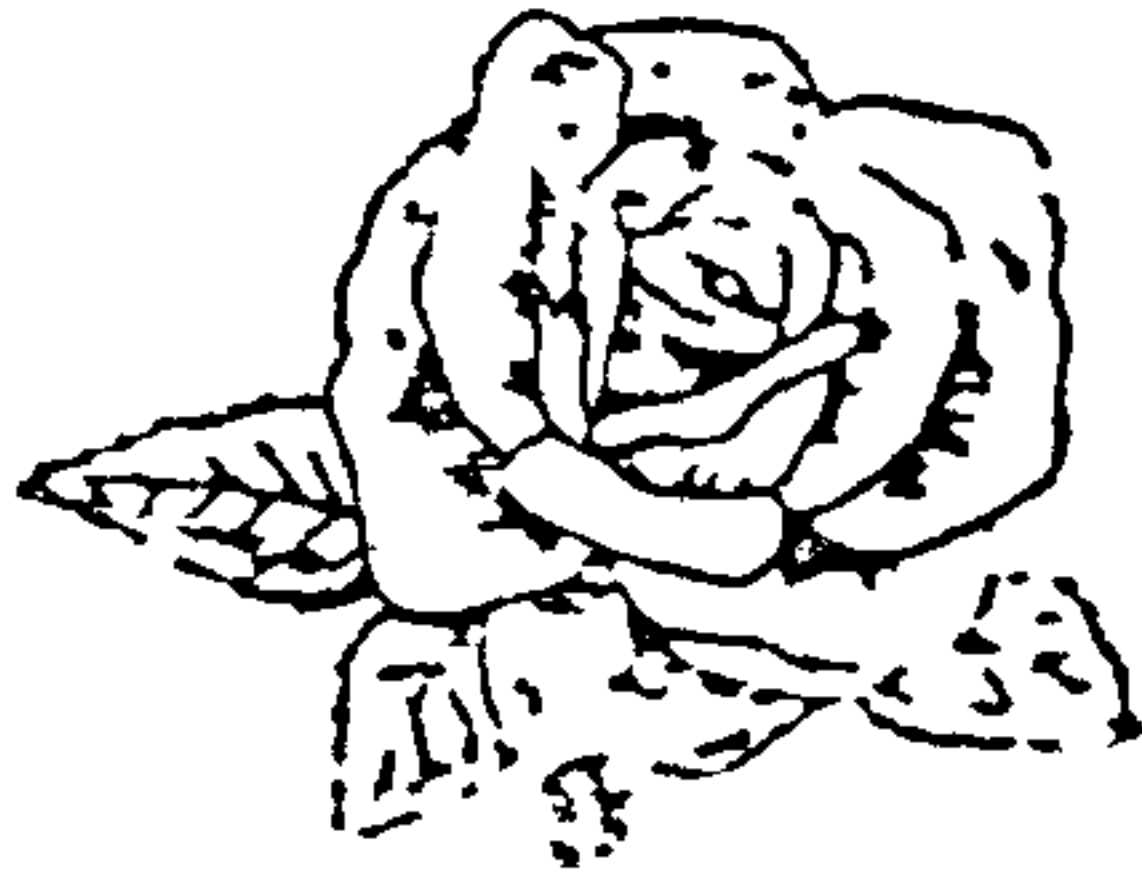
ವಿ.ನೂ:- ಚೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಪರಂಜಿ ಹೆಸರಿಗೆ ನಮೂದಿಸಬಹುದು.

ಮಾಸ್ ಕಾಟ್ ಆಗೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್
ಪೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎರಿಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058.

ದೂರವಾಣಿ 395902 ತಂತಿ 'ಮಾಸ್ ಕಾಟ್' ಟೆಲೆಫ್ನ್ -845-580
ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
'ನಾಕ್ವೀಡ್' ಕಳೆನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :-



ಎನ್. ಎಸ್ ಗಿರಿವಾಜಿ-ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
[ಬೆಂಗಳೂರು]

ನಂ. 46, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್
ಯಶವಂತಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 022.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟರ್ನಾ-ಕೀ ಕನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್
(ಪ್ರೈ.) ಲಿಮಿಟೆಡ್
11ನೇ ಮೇನ್ ರಸ್ತೆ
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 003.

ಫೋನ್ 364118